

"OD BOJA DO ZMAGE"

"KDO NE MISLI SVOBODNO, SE NE MORE BORITI ZA SVOBODO"

Štev. 19.

Chicago, Ill., 10. maja 1907.

Leto VI.

Ameriške vesti.

"Nezaželjeni".

New York je bil dne 5. t. m. porizišče ene največjih delavskih demonstracij v zadnjih 25 letih. Demonstracija je imela prvotno namen, protestirati proti nezastisljivemu in protipostavnemu ravnanju z idaskimi jetniki Moyerjem, Haywoodom in Pettibonejem. Ko pa je prišla Rooseveltova izjava o "nezaželenih državljanih" v javnost, se je demonstracija spremenila v javen odgovor ameriškega ljudstva temu najvišjemu uradniku v svobodni republiki. Glavni govornik je bil Morris Hillquist, ki je orjaškemu zboru obljubil tudi predsedoval. Pojasnjeval je, zakaj so sdr. Debs in imenovani sedaj zaprti delavski voditelji ameriški plutokraciji "nezaželjeni" državljanji, namreč zato, ker se ne marajo udeleževati pojedin, katere prirejajo kapitalisti in na katere vabijo tudi delavske voditelje; ti sodrugi so nepodkupljivi. Roosevelt je to odkrito izrekel, kar so si njegovi predniki, n. pr. Cleveland, ki je poslal zvezne čete nad stavkujoče delavce, le mislili; in zato zasluži tudi odkrit odgovor s strani delavstva. V nadaljnjem svojem govoru je Hillquist dokazoval, da Moyer in sodrugi niso nezaželeni državljanji, pač pa so nezaželeni vsi oni, ki izprejšajo iz delavskih milijonov ogromna bogastva. — vsi oni, ki mirno gledajo in dopustijo, da je v njih podjetjih vsako leto okrog pol milijona delavcev usmrčenih, ranjenih ali pohabljenih. — vsi oni, ki s svojim denarjem korumpirajo sodnike, kupujejo postavodajalce in ki znajo in morejo sploh vsako stvar obrniti v svojo korist; in končno je "nezaželen" državljan predsednik Roosevelt sam, ki je prejel najvišjo uradniško mesto v republiki iz rok ljudstva, a ravno to ljudstvo v njegovi pričakovanjih, da bo pravično in nepristransko izvrševal svoje dolžnosti, sramotno prevaril; obrekoval in sramotil je javno tri državljane, katerim še ni dokazano nobeno, zločinstvo. — Govornikovim izvajanjem je sledilo urnebesno navdušenje in pritrdjevanje.

Aretacije in tožbe.

Minolo soboto se je zopet izvršila aretacija nad sodrugi Jakob Tisoli, Anton Duller in Jos. Duller. Topot je tožil Rev. Fr. Šušteršič iz Jolietia in sicer pri tamošnjem municipalnem sodišču. Obtožence so odvedli tja nakar so jih proti poroštvo takoj izpustili. Sodnik je določil obravnavo na 16. maja. Naši odvetniki so sklenili, da tudi to tožbo, če je le mogoče, premestijo v Chicago in da store potrebne korake, da se naredi konec nesramnemu naganjanju z aretiracijami od farske strani. Zaporna povelja sta se glasila tudi proti M. Kondi in Iv. Kakerju, toda ta dva sta se odtegnila aretaciji z namenom, da počakata, da se tožba premesti v Cook County, kjer bosta dobila pomočstvo.

Tožbe v Clevelandu.

Clevelandski farji tudi perejo svojo "čast" pri sodiščih. Znana trota, Krže in Hribar, tožita ondota "katoliški dnevnik" N. D. in nekatere osebe okoli tega lista za izplačilo skupnega zneska \$230.000. Kaj takega pa še ne! Nam se dozdeva, da pri Kržetu in Hribarju igra "možganski vihar" (brain storm) prvo vlogo.

In takim ljudem gre naše delavsko ljudstvo še zmerom na limanice? O tempora, o mores!

Štrajk rudarjev

v Bisbee, Arizona, traja še vedno na celj črti. Štrajkarji se bore v nadi, da dosežejo kar zahtevajo.

Pri tej priliki so rudarji v obližju in oni, ki so namenjeni v Arizono, naprošeni, da se ogibljejo Bisbeja, dokler je tam štrajk. Bodite pravični in dopustite, da si vaši sotrpici pribore kak bolji kosček kruha, katerega ste potem lahko tudi vi deležni.

Tako se reče.

Unija mesarjev v New Yorku, katere šteje 7.000 članov, je poslala predsedniku Rooseveltu telegram sledeče vsebine:

Vi morda lahko obsojate svojega zaveznika Mr. Harrimana, toda vi nimate pravice obsojati ljudi, katerih ne poznate in od njih nič ne veste.

(Unijski mesarji so imeli v mislih Moyera, Haywooda etc., katerim je Teddy vžgal pečat "nezaželenih državljanov".)

Zaloigra.

Slovencem po Chicagu, Clevelandu in menda tudi drugod dobro znana, slaboglasna ženska, znana pod imenom "Mački", je včeraj dne 9. t. m. na kaj žalosten način končala svoje burno življenje. Njen sedajni mož J. Krulc, ki se je ujel v njene mreže in ki je imel nekaj časa gostilno na 18. cesti v Chicagu, jo je omenjenega dne nekje na 17. cesti ustrelil; oddal je na njo tri strele in bila je takoj mrtva. Po obžalovanju vrednem zločinu se je nesrečni Krulc sam izročil policiji.

Kakšen delavski voditelj je John Mitchell.

Iz St. Louisa poroča eden delavski organ, da se je nedavno tam mudil John Mitchell, predsednik rudarske organizacije: United Mine Workers. Slučajno se je pa ravno tisti čas vršila tamkaj Moyer-Haywood konferenca, kjer so bile zastopane vse lokalne unije in Mitchell, kot delavski vodja, je bil tudi povabljen, da se udeleži te konference. Toda Mitchell je povabilo enostavno — odklonil. Oni in isti Mitchell, ki pri vsaki priliki rad naglašajo svoje prijateljstvo do mezdniških sužnjev, ni šel na konferenco, kjer so delavci izražali svoje simpatije do treh zaprtih tovarišev v Idaho, temveč šel je — kakor da lje poroča isti list na banket St. Louis Cluba, kjer se navadno zbirajo sami kapitalisti in grafterji. S tem je Mitchell jasno pokazal, s katerim razredom on čuti in koliko mu je ležeče na delavskih trpinah.

Takšni delavski voditelji so pri našem Teddyju pač lahko "zaželeni državljanji".

Iz delavskih in strankinih krogov.

Krvav boj med štrajkarji in štrajkolomci.

V San Franciscu štrajkajo uslužbeni pouličnih železnice; zahtevajo večjo dnevno plačo. Kakor povsod, kjer se delavci bore za svoj obstanek, tako so se tudi tam vrhili garjeveci in štrajkolomci. Zadnji turek je med zadnjimi in štrajkarji prišlo do ljutih spopadov, ki so se končali s pravcato bitko. Pokali so revolverji, letelo je kamenje in mnogo oseb je obležalo ranjenih, jedna celo smrtno. Ranjenih je bilo tudi več žensk in otrok, ki so na ulici opazovali boj. Spopada se je udeležilo do 40 štrajkolomcev.

V sredo je guvernator Gillet poklical oborožene čete, da nastopijo v slučaju nadaljnjih izgredivov.

Tretji socialističen dnevnik.

Ameriški socialisti imajo zdaj svoj tretji dnevnik v angleškem jeziku. V Oaklandu, Cal., je začel izhajati "Daily World", kateri je last stranke v Alameda County.

Dosedanja dva strankina dnevnika sta "Daily Socialist" v Chicagu in "The People" v New Yorku.

Moyer — Haywood proces.

Včeraj se je pričela obravnava proti William D. Haywoodu, tajniku organizacije Western Federation of Miners, kateri je z Moyermom in Pettibonom obtožen umora eksgovornora Stenunberga. Boise, kjer se bo vršila obravnava, je postal zadnje dni najživahnejši kraj v Idaho. Delavskih odposlancev, časnikarskih poročevalcev, detektivov in raznega ljudstva kar mrgoli v mestu.

Haywood se počuti jako dobro — kakor poročajo — in z mirnim sreem pričakuje izida. On je popolnoma prepričan, da se skaže njegova nedolžnost.

Barbarski kapitan.

Na angleškem parniku "Maori King", kateri je 7. t. m. priplul v San Diego, Cal., so se neki godile velike grozovitosti. Kakor pripovedujeta dva mornarja, je kapitan tega parnika s svojimi privrženci grozno mačil potnike posebno pa Kitajce, katerih je bilo veliko na parniku. Mornarja sta tudi izpovedala, da je bilo petnajst Kitajcev usmrtenih in njih trupla so pometali v morje.

Demonstracija proti Rooseveltu.

Organizirani delavci v Indianapolisu so zadnji turek priredili Moyer-Haywood protestni shod. Na tem shodu je Max Hayes, organizator tipografskih unij, v svojem govoru ostro napadel predsednika Roosevelta radi znanih besed "nezaželeni državljanji". Govoril je tako ognjevit, da so zbrani delavci, kakor elektrizovani, vpili: fej Roosevelt! Dol s kapitalizmom! Živeli naši delavski voditelji!

Napovedana cenzura.

V Boise, Idaho, je že dolgo znano, da pride k Moyer-Haywood obravnavi tudi sodrug Eugene V. Debs iz Girarda, Kans. Debs se napoti tja, kakor hitro bodo izbrani porotniki. Zda pa poročajo iz Boise, da je ondota mayor sklenil Debsa poklicati preden takoj ko pride in mu prepovedati, da ne sme preveč pisati v socialističnem duhu o obravnavi. Dalje mu bo tudi prepovedal govoriti pred publikom v socialističnem smislu. Ako se Debs ne bo pokoril temu bode moral zapustiti mesto.

Lep ljubček.

Chikaška policija išče nekega Dunajčana, John Nuhshold po imenu, kateri je minoli teden komaj prišel iz Avstrije. Za pot v Ameriko mu je skrbela neka Marija Jost, ki živi na Halsted st. in sicer pod obljubo, da se bode Nuhshold z njo oženil. Toda ko je ženin prišel v Chicago, ni se samo izneveril temveč še celo okradel je svojo ljubico za \$800 in neznano kam ušel. Marija Jost je zdaj brez ženina in vsacega centa.

Stavka v železnem okrožju.

V Shenango rudniku na Mesaba Range, Minnesota, je 1. maja začela stavka kakih sto rudarjev za večjo plačo.

W. D. Haywood ima sedaj v za-

četku obravnave štiri odvetnike: James H. Murphy in E. F. Richardson iz Denvera, Colo., C. S. Darrow iz Chicage in John F. Nugent iz Boise, Idaho.

Obravnavi bode prisostovala tudi njegova hroma soproga, Mrs. Anna Haywood z dvema mladoletnima hčerama, katera je pred kratkim prišla iz Denvera, Colo.

Moyer, Haywood in Pettibone stoje sedaj pred poroto in sodniki v Idaho. Tožitelji so Mine Owners' Association, konspirator gov. Gooding, zemljiški tat senator Borah, pinkertonec James Mc Parland, delavski špijon in svojestavno izpovedani morilec Orchard itd. Zagovornik je pa: pol milijona ameriških delavcev. Kdo bo torej zmagal? Ali peščica kapitalističnih grafterjev, ali milijonska masa, ki producira ameriško bogastvo?

Farji pravijo, da je treba sodnijskim potom uničiti vse svobodnišelsne in brezverske liste, ker ti ovirajo njihov — business. Zdravnik, mesar, gostilničar in vsak businessman se lahko znoši nad kakim časopisom, če mu ta slučajno škoduje pri njegovem poslu ali trgovini. Za to je postava. In kakor mesar, brivec itd. smatra se tudi far varnega pod to postavo, češ, naše molitve, maše in druge podobne ceremonije so le navaden, pure in simple — business, ki gam daje eksistenco. Zda pa pride naše vprašanje, zakaj farji ne povejo tega ljudstvu v cerkvah, na prižnicah? Pred zakoni bi bili radi businessmani, kot je vsak prodajalec delnic ali žganja, a ljudem — priprostim nezavednim ljudem — se pa lažejo, da so božji namestniki, ki izven vsacega dobičkalovstva pripravljajo le duše za oni svet. Zakaj se torej ljudem ne pove resnice?

Bomo jo povedali pa mi: vera in vse verske ceremonije so zgolj business. To so dokazali sami farji, ko se pod pretvezo molitve businessa zatekajo k sodišču.

Ali imamo v Združenih državah svobodo govora in tiska? — Nak! K večjemu bi bilo to kje v kakšnem michiganskem pragozdu ali na arizonske preriji, kjer te nihče ne vidi niti ne sliši. Ruski beguni bi torej najbolje napravili, da ostanejo doma in premišlujejo o vprašanju: ali je Amerika v Rusiji, ali je Rusija v Ameriki?

John Gunderson, kateri je v večjem ameriškem mestu v jednom saloonu izpraznil "cash register", je bil drugi dan po storjenosti tatvini prijet, peljan pred sodnika in v pol uri obsojen na tri leta ječe. Ali ste že kdaj slišali, da se je nad katerim bogatim ali kapitalistom, ki je zakrivil morda večji zločin, tako hitro izrekla obsodba? Leto dni bo kmalu odkar je Harry Thaw v New Yorku očitno vprico več ljudi umoril ljubimeca svoje žene — a ta morilec ni še danes obsojen. Standard Oil Co. se je pregrešila proti 1493 — beri: tisočstiristotriindevetdeset — točkam antitrustovskega zakona in še do danes ni bil nobeden kompanist ali manager te družbe zaprt. Seveda, Thaw in Rockefeller sta milijonarja in tam so advokati, ki za cvenk tudi kaj storijo. Gunderson pa ni imel advokatov, ker ni imel denarja in zato je šel za omrežje. Kjer ni denarja tam ni zagovornikov in kjer ni zagovornikov ali odvetnikov, tam ni pravice in obtoženec mora biti obsojen čeprav je morda nedolžen. Železniški magnat Harriman je re-

kel, da kupi, če je treba, ameriška sodišča. In mož je gotovo tudi vedel, zakaj je tako rekel.

Čas je torej, da začnemo enkrat drugače misliti.

Osat in trnje.

Pri farovžu straži več hudičev, prvič raditega, da odvrnejo vse dobro, in drugič da odnesejo brž ko mogoče vse duše, katere jim je far prodal.

Prvi hudič: "Kaj neki to, da čedalje manj ljudi pride v ta farovž — Slovenci v Chicagu postajajo bolj in bolj dobri in pošteni. Slaba nama kaže, prijatelji."

Drugi hudič: Nova Slov. Nar. Podp. Jednota je temu kriva. Pošteni, pametni in razsodni delavci k tej jednoti pristopajo, in le duševne šleve in bedaki se še oglašajo v farovžu, in le teh redke duše nam padajo zdaj v kremplje..."

Prvi hudič: "Ka! dušel "Duše" imenuješ ti te oglodane, oguljene in trhle reči, katere nam ta peklimani nunc prodaja za dober denar kot duše?! Ravnotake so, kakoršne sva Njegovemu Peklenskemu Veličanstvu prodajala midva na Kranjskem, ko sva bila še sama farja."

Drugi hudič: "Ha, ha, ha! bratec, dobro si jo pogodil! Mršave, kranjske, plesnive duše, kakor jih imajo tercijali in tercijalke! Ha, ha! Prav imaš! Tu na pošnofaj malo tobaka iz prahu "Glas Svobode" — pa samo malo, če ne te bo pri priči zadušil!"

V farovžu podaja far farju reko.

Prvi: "Kako pa kaj business, brat v Gospodu?"

Drugi: "Včeraj prodal dva vhodna tiketa (dva krsta); danes sem pa spečal dva tiketa za v nebesa, enega pa za v pekel. Ni preslabo, kaj?"

Prvi: "Na konju si, brate! V moji fari pa so Slovenci večinoma udje S. N. P. J., in kot takim so tiketi za vhod in izhod pristopni brez plače. Kmalu bo m imorala moja kuharica zapeti!"

Kadar boš ti vandrat šel, Pridi mi povedat, Da ti bom pomagala Punkeljček navezat.

SOCIALNI PREGLED.

— Pri municipalnih volitvah v Kodanju, glavnem mestu danskega kraljestva, je bilo izvoljenih 18 socialistov v mestni svet.

— Mlada socialistična stranka v Avstraliji ima 17.000 članov. Strankina centrala je v Melbourne in tam izdaja tudi svoje tedensko glasilo.

— John Spargo, plodovit pisatelj socialističnih del, je napisal dramo o Moyer-Haywood aferi.

Zopet detomor.

V Mariboru je našel hlapec Lukas v gnojnišnici novorojenčka. Policija je zaprla l. 1887 rojeno služkinjo Julijo Datrih iz Slov. Bistrice. Morilka je tudi že priznala, da je vrgla novorojeno dete v stranišče, od kod je prišlo v gnojnišnico.

Vsak slovenski delavec mora

čitati "Glas Svobode"! Sodrugi, širite ga!

Na devinski skali.

Zgodovinska povest.
PRVI DEL.
(Nadaljevanje.)

II.

Hasan je hitro izvršil povelje svojega gospodarja in za malo časa so bili Juri, Hasan in Zulejka iz mestnega območja. Jezdili so naravnost proti malemu samostanu, s katerim je bilo združeno zavetišče za potnike in begune. Juri je potrkal na vrata in ker je vztrajno in močno trkal, se naposled vendar dosegel, da so se vrata odprla in se je na pragu pokazal bradat menih.

"Jaz sem plemenitaš," se mu je predstavil Juri. "Prihajam v vaš samostan prosit zayetja zase in za svoja spremljevalca."

"Kdo si?"

"Plemenitaš sem in mislim, da govorim s plemenitašem," je dejal Juri. "Moja častna beseda Vam lahko zadošča, da mi odprete vrata."

"Nisem plemenitaš, marveč navaden frater," je odgovoril menih jezno. "Kar je med nami bratov plemenskega stanu, se vsi prikažejo le tedaj, če je treba sprejeti kakšnega imenitnika; kadar je treba sprejemati berače in potepuhe, takrat prepuščajo vso skrb nam drugim samostancem."

"Najbrž ker ne znajo biti odurni, kakor si ti," je odgovoril Juri. "Odprži vrata; kaj jih držiš tako priprta, da bi še lakota skozi ne prišla. Ali je to gostoljubnost tvojega samostana?"

"Hiša je polna," je zdaj surovo zavpil menih. "Spravite se torej dalje in iščite drugod zavetja."

Juri je naglo stopil med vrata, tako da jih menih ni mogel zapreti. Na noben način ni hotel prenočiti na polju, ker je bil izmučen in počitka potreben. Ali previdnost mu je velevala, naj bo z menihom prijazen.

"Nisem ne potepuh ne berač," je dejal mirno menihu. "Tu imaš zlat — mislim, da je s tem dobro plačano prenočišče v samostanu."

Menih je najprej natančno ogledal zlat, potem pa hitro na stežaj odprl vrata in z največjo ponižnostjo povabil Jurja naj vstopi.

"Ne zamerite, plemeniti gospod," se je opravičeval menih, "da sem bil tako neprijazen. Ali ponoči moram biti zelo previden, ker se klati po svetu toliko potepuhov in razbojnikov, da se jih skoro ni ubraniti."

V tem hipu je prišel na hodnik drug menih in je nejevoljno vprašal, zakaj vratar še ni pustil tujcev v samostan.

"Hotel sem re prepročati, če niso tujci nevarni potepuhi," je dejal vratar.

"To tebi nič mar, kdor potrkna na ta vrata, temu se odpro in prost mu je vstop, da je le kristjan."

"Jaz sem kristjan," je odgovoril Juri. Ugibal je, kje da je že slišal ta glas, a ni se mogel domisliti.

"In kaj sta tvoja spremljevalca? Sta-li tudi pravoverni kristjana in ne morda krivoverca, kakršnih je pri nas vse polno?" je vprašal menih resno, kakor bi nekaj sumil.

Juri ni mogel takoj odgovoriti, kajti vedel je, da sta Hasan in Zulejka Mohamedove vere in da se ji niti za ceno svoje prostosti nista hotela odpovedati. Ali omahoval je le trenutek, potem je odločno rekel:

"Prisegam na sveti križ, da moja spremljevalca nista krivoverca, kakor jih je tod vse polno."

"Potem vstopite," je odločil menih in napravil prostor pri vratih.

Na hodniku je brlela treska, zatakajena v zid, in pri rdečkastem svitu te luči je spoznal Juri, da stoji pred njim menih Dominik. Ta se ni zmenil za Jurja, nego je motril Hasana, s čim je spoznal, da v dohvi plašč zaviti mož ni Galengano, se je mirno obrnil in je odšel.

"Ali je ta menih sedaj predstojnik vašega samostana?" je vprašal Juri vratarja in mu stisnil v roko še nekaj denarja. "Ali je član vašega reda in kdo je?"

"Sam bog vedi, kdo da je," Menih je pri teh besedah globoko vzdihnil. "Jaz vem le to, da se mu globoko klanjajo tudi bratje plem-

skega stanu. Iz našega samostana ni, pravijo pa, da je poklican na koncil skofov, ki se bo v kratkem vršil."

Menih je odprl na koncu hodnika ležečo celico in naznanil Jurju, da je to edino prenočišče, ki mu je more ponuditi.

"Žal mi je, plemeniti gospod," je dejal menih, "da Vam ne morem postreči, ali nocoj je prišla semkaj devinska vladarica z znatnim spremstvom in zato se morate zadovoljiti s to sobo."

Juri se ni čudil, ko je izvedel, da je prišla njegova žena v Čedad ali ostrmel je, ko mu je povedal menih, da je prišla semkaj in da stanuje v samostanu tudi gospa Jutta pl. Marchland, kateri se je imel za hvaliti, da so ga razbojniki vlekli na svoj grad in da je bil več ur v največji smrtni nevarnosti. Šele ko mu je menih povedal, da se v Čedadu pripravljajo posebne slavnosti, je razumel, zakaj je njegova soproga prišla v Čedad in zakaj je semkaj prišla tudi gospa Jutta. Izpraševati pa menih ni hotel dalje, boječ se, da bi se morda izdal.

Hasan je imel drugo skrb. Ni mu bilo všeč, da je hotel menih spraviti Zulejko v drugo celico. Ali ko je hotel svoje skrbi razodeti devinske vladarju, ga ta ni maral poslušati, nego je naročil menihu, naj gre poklicat moža, ki je spremljal devinsko vladarico v Čedad. Menih se je pač nekaj ustavljaj, češ, da ponoči ne sme motiti gospode v spanju, toda Juri je nastopil tako odločno, da se je menih hitro vdal. Za menihom je poslal Juri tvoj Hasana iz sobe in je ostal v tesni celici sam z Zulejko.

Poznal je doslej ni in ogledoval je zdaj z veliko radovednostjo. Čudil se je, da pred njegovimi ostrimi pogledi ni povesila oči, nego mu zrla nekako divje v obraz, kakor bi tudi njega smatrala za svojega sovražnika. Jurju se je zdelo, da je Zulejka vsa zbegana in obšla ga je iskreno usmilenje s tem temnopoltim otrokom južnih dežel.

"Zulejka," ji je rekel ljubeznivo, "treba je, da zapustiš to celico; menih se lahko yrne vsak čas in bolj bo, da te več ne najde tu."

Zulejka je nemudoma vstala. Zahvalila se je Jurju za njegovo opozorjenje samo s kratkim naglennjem svoje glave in potem stopila k vratom. A Juri jo je ustavil. Zdelo se mu je, da je ne sme kar tako odpraviti iz celice.

"Zulejka, kaj naj storim zate in za Hasana," jo je vprašal dobrohotno in ji položil roko na ramo.

"Za našo ni treba ničesar storiti!" je tiho odgovorila Zulejka. "Kadar pride prava ura, vzame Hasan železni kij in me ubije ali pa vzame svoj nož in mi ga zabode v srce."

"Zakaj naj te ubije?" se je čudil Juri.

"Ker želim umreti," Zulejka je to izrekla s tako resnobo, da Juri ni dvomil o resničnosti njenih besed. "Tako si še mlada — in hočeš umreti. Zakaj?"

Trepetaje je stala Zulejka nekaj trenutkov pred Jurjem, potem pa se je naenkrat vrgla pred njim na kolena.

"Ah, milostljivi gospod, ne vprašuj me, zakaj si želim smrti," je ihtela in proseče vzdigala k njemu sklenjeni roki. "Lej, ti, mogočni vladar, mi nisi rekel: 'spravi se izpred mojih oči, sužnja,' ti si govoril z menoj prijazno in me ne zančuješ in se ne odvrtaš od mene s studom. A vse to bi se zgodilo, če bi ti povedala, zakaj hočem umreti."

Globoko sopeč vsled notranje razburjenosti je nadaljevala Zulejka: "Umreti hočem, zdaj ko sem srečna, kakor še nikdar v svojem življenju, zdaj, ko sem smela pogledati v tvoje obličje in se dotakniti svojih rok; ker sem doživela oni trenutek, o katerem sem toliko sanjala, a nisem nikdar upala, da ga učakam, ker sovražim Rajmonda in ne morem ljubiti Hasana, ker sem jaz hči Mohamedova, ti pa sin Jeausov, ker si ti bel, jaz pa hči arabskega očeta in zamorske matere, ker sem jaz sužnja, ti pa mogočni vladar devinski."

Zulejka se je nagnila k Jurju in

mu poljubila roko.

"Močli, Zulejka, močli," ji je tiho rekel Juri in ji pogladil lase. "Ali ne čuješ korakov na hodniku?" Ali pri teh besedah se je Juri tako prijazno nasmešnil, da je Zulejka zazarela sreče in mu novič vroče in strastno poljubila roko.

Hasan je zdaj pripeljal v sobo Nikolaia Rogonja. V trenouku, ko so se odprla vrata, je Juri na hodniku zagledal menih Dominika, in novič ga je prešinila slutnja, da utegne ta mož igrati v njegovem življenju še veliko vlogo. A zdaj ni bilo časa premišljati o tem.

Rogonja je Jurju povedal, da je na potu v Oglej naletel na mnogo plemičev in plemkinj, ki so bili namenjeni v Čedad, in ker je želel devinska vladarica se udeležiti čedadskih slavnosti in zlasti ker so še na slavnosti tudi njene sorodnice, se je Rogonja vdal.

Juri je bil zadovoljen s temi pojasnili.

"Povedati ti moram," je rekel Rogonji, "da sem bil v skrbeh. Sklinal sem namreč različne velikaše iz Furlanske in iz Goriške semkaj v Čedad s posebnim namenom. Tega namena zdaj še ne sme nobeden izmed njih izvedeti. Ali dozdeva se mi, da sem bil mogoče izdan, ali pa so moji nasprotniki prišli na sled. Prosim te, glej da prideš v dotiko z menhom Dominikom. Izvedi, čemu se mudi tu, čemu je prišel semkaj papežev legat. Zame je to velike važnosti. Jutri imam posla s svojimi sorodniki, pojutrinjem bodo tu velike slavnosti, tretji dan pa razvijem novo zastavo in pozovem vse plemstvo, da se zbere okrog nje. Ali najprej mi poizvedi, kaj išče tu Dominik."

Rogonja je močlj prikimal, da izpolni dobljeno naročilo.

"In zdaj pojdemo k počitku. Hasan ostane pri meni. To dekle, Zulejka, pa pelji k moji ženi in reci ji, naj jo sprejme med svoje spremljevalke. A pazi, da je ne vidi Rajmondo."

Kmalu potem sta legla Juri in Hasan k počitku. Suženj je imel mirno srce in mirno vest ter je kmalu zaspal, med tem ko se je njegov gospodar moral dolgo časa nemirno premetavati po svojem ležišču, predno ga je objel spanec.

Z DOLENSKEGA.

Dosti vina se spiše po svetu in dolenski kraji so godni za vinogradstvo. Trtna us, katero so pripravili iz Francoskega, ali se je ista zaplodila sama na naših, že po Rimljanih pred in po Kristu upejanih sortah trt, uničila je staro trto. Ne kaj let je naš kmet potem opustošen vinograd pustil v miru ter se poprijel živinoreje, posebno presliče reje, ki najhitreje pripravlja denar v hišo. Pa tudi reja lepše goveje živine je v tem času uspela v krajih, v katerih se je prej le gledalo na to, da vinograd dobro rodi. Na Francoskem in v nemških krajih so se trudili, da zopet uživajo vinograde. Vzeli so ameriške trte, ki so se obnesle dovolj močne proti trtni usi. Učenjaki so se trudili, da rešijo vinograd. Vlade so dajale dosti denarja za to delo. Seveda vino nese dosti davkov. Tako so se lastniki opustošenih vinogradov poprijeli obnovenja vinogradov tudi na Dolenskem. Bogatejši so začeli in zdaj se vsevkozi obnavlja vinogradni svet. Na Grmu Novem mestu imamo kmetijsko šolo, ki v prvi vrsti vinorejo podučuje. Ameriški dolar spravil je že precej dolenskih vinogradov v red. Čez par let ne bo najti vinograda, ki bi ne bil zasajen z novimi trtami. Veliko denarja, truda se je porabilo pri tem delu. Oral novega vinograda stane kmeta, ki dosti tudi sam stori, najmanj 800 gold. Obdelovanje novih vinogradov je drago. Delavci so dražji, ker jih ni dosti in razne bolezni, mrčesa se odganjati od novih trt. V novih vinogradih je 34 leta vedno opraviti. Tako pride lastnika vinograda, ki sam dela in delo nadzoruje liter vina na 15 krajcarjev, ako se jemlje toletna doba v račun, v kateri večkrat kaka uima vse uniči, ali tudi za par let oškoduje trte. — Vino, ki se prideluje

v novih vinogradih, je dosti boljše od prejšnjih vin. Naši ljudje so se naučili tudi boljše kletarstva. Ali izborna dobro je grozdje naših novih vinogradov in tudi vino. Proda se ga lahko in po dobrih cenah v deželi sami. Gorenjska in planinski kraji slov. Štajerske rabijo dosti vina, največ ga pa spiše Dolenjec sam. Na Dolenjskem so v nedeljah ali ob sejmovih trezni ljudje redke prikazni. Grozno se pije. Vino je dobro, vino je močno. Delavci ne delajo, ako ne dobijo pijače. Mej tednom se pije, nedeljo se pa hodi od krčme v krčmo in pije se do popolne pijanosti. Pijan biti, to je raj že na zemlji. In zraven vina še snops, špirit namešan z vodo, ali slivovka, vinsko žganje. Na Dolenjskem je krčmar glavni obrtnik; zganjetoči so najti na vsake pol ure hoda. Ako se nabere kje več kmetov, smrdi v kratkem po špirtu, al. koholu, vinskemu duhu, kakor če bi se razlila steklenica špirta.

V prejšnjih tlakarskih časih se je pridelalo dosti vina, ali nikjer se ne bere, da bi se ljudstvo tako brez-pametno udajalo dolgotrajno upojnim pijačam, kakor sedaj pri nas na Slovenskem. Zdaj je vse polno ljudi, ki vsled prevečnega uživanja alkohola vodenični, ali na duhu bolni postanejo. Pa že tudi ženske se do skrajnega napijejo. Ali je grdo videti, ko merita mož in žena cesto! — Skoraj vsaki dan je kje na Dolenjskem semenj. Zopet priložnost, da se pije in pije se. Slovenec je bil nekdanj jako žilav, čvrst človek. Tudi je bil lepe postave. Ženstvo naše bilo je znano lepo in krepko raščeno. Vsak vojaški nabor je dobil fantov, kolikor se jih je hotelo. Zdaj gre naše pleme močno nazaj. Alkohol je strup in vsi izgovori, da krepi vino telesne moči, so jalovi. Ljudje, ki ne uživajo alkohola, so zdravejši. Tudi uživanje alkohola po malem zastruplja život. To je zdaj po znanosti dognano. V Novem mestu je postal letošnji nabor za vojake: izmed 180 fantov 22 potrjenih. In še teh 22 ni bilo kaj krepkega. Dosti se zasluži, prilike zaslužiti kaj, so dane. Saj je veliko slov. ljudi v Ameriki, ali v nemških premogokopih. Tedaj bi se lahko več porabilo za tečne jedi. — Tega se ne stori, morda gre polovica zaslužkov za opojne pijače. (Dalje prih.)

Emil Bachman,
580 S. Centre Ave., Chicago.

Izdeluje društvene znake, gumbe, zastave in drugo potrebsčine.

POZOR ROJAKI!

Podpisani naznanjam rojakom v La Salle in okolici, da izdelujem vse vrste moške obleke po najmodernejšem okusu.

Za obila naročila se najtopleje priporočam

VIKTOR VOLK krojač,
838 — 1TH ST. LA SALLE, ILL.

WISCONSIN PHONE 413
LOUIS ROBSSEL
SALOON

Dvorana za društvene seje in veselice. Popotniki dobro došli. Postrežba s stanovanjem in hrano.

24 Union Street.
KENOSHA, WISC.

MODERNI FOTOGRAFIČNI ATELIJE

L. Hagendorff.

Vogal Reed in Oregon ul.
V MILWAUKEE, WIS.

Znižane cene za poročne slike.

VABILO

VABILO

na

"Majev venček"

Slov. del. pev. zbora "OREL"

dne 11. maja
1907

v društveni dvorani
597 Centre ave

PROSTA VSTOPNINA.

Vrnilo se bo tudi žrebanje druš. klavirja.

\$9.85

Za dobro volneno
obleko ali
površnik.

Pristala se vam bode, kakor da je izdelano po naročilu in meri. V zalogi imamo tudi na stotine družih raznovrstnih oblek od \$7.50 do \$20 in vam jamčimo, da za to ceno ne dobite boljšega blaga nikjer v mestu. Velikost, barva in moda vsih vst na izbiro. Pridite in pogledjte.

THE
ATLAS
CLOTHING®

Vogel 18th St. in Blue Island A.

JELINEK in MAYER,
lasnika.

Lev Tolstoj: Moje verstvo.

Poslovenil *Ivan Kaker.*

VII.

Pri onem delu izvršenega odrešenja, glasom, katerega je začela zemlja po Kristusu povsod roditi sadove za vernike brez truda, in glasom katerega so prenehale boleznin in matere rodile otroke brez bolečin, — se ta dogmatični cerkveni nauk ne mudi dolgo, ker je one, kojim povzroča delo težave in ki navzlic svoji veri bolečine občutijo, pač težko prepričati o tem, da delati ni težko in da se bolečine ne občutijo. Oni del nauka pa, glasom katerega se nam ni treba več bati niti smrti niti greha, ker je to s Kristusom odpravljeno, se s posebnim poudarkom potrjuje in razpravlja. Zatrjuje se, da živijo umrli še naprej. In ker mrtvi ne morejo niti kakor potrditi, niti da so umrli, niti da še naprej živijo, ravnotako kakor ne more potrditi kamen, da je-li v stanu govoriti ali ne; smatra se ta nemožnost zanikanja kot dokaz za posmrtno življenje, in zatrjuje se, da ljudje, ki so umrli, niso umrli. In še z večjo slovesnostjo in gotovostjo se zatrjuje, da je človek, ki veruje na Kristusa, rešen vseh grehov, to bi se reklo: v Kristusa verujočemu človeku ni treba več uravnavati svojega življenja po zdravi in jasni pameti in to storiti, kar se mu zdi boljše in pravičnejše; samo da veruje, da ga je rešil grehov Kristus, pa bo vedno ostal čist in brezmadežen človek.

Ljudje si morajo domišljevati, da je njihova pamet brez moči in da so vsled tega brez greha, t. j. da se ne morejo motiti.

Resnično verni človek si mora domišljevati, do rodi zemlja od Kristusovih časov brez vsakega dela in truda, da prihajajo otroci na svet brez bolečin, da ni več ne boleznin, ne smrti in ne greha, to je: da tega ni, kar je, in česar ni, pa je.

Tak je nazor cerkvenega nauka. Na prvi pogled bi se komu dozdevalo ta nauk sam na sebi nedolžen. Toda vsaka oddaljenost od čiste prave resnice ne more biti brez pomena in rodi tem občutnejše posledice, čim važnejši je predmet, glede katerega se gre za vse človeško življenje.

Pravo življenje, kakor se pojavlja po tem nauku, je osebno srečno, brezmadežno in večno življenje; takšno je, kakoršnega še ni nikdar nobeden poznal, in kakoršnega sploh ni. Življenje pa, ki ga je živel človeštvo in ga še danes živi, je glasom tega nauka slabo, manj vredno življenje.

Po tem nauku je popolnoma odstranjen boj, ki se vrši v človeku med njegovo živalsko naravo in med zakoni zdrave pameti, ki počivajo v duši slehernega človeka. In tvorijo bistvo njegovega življenja. Ta boj je simbolično opisan v pripovedki o Adamu v paradizu pri ustvarjenju sveta. In uprašanje: naj-li jabolka, ki me vodijo v skušnjavo, jem ali ne? — ne velja po tem nauku za človeka. To uprašanje je bilo enkrat za vselej rešeno po Adamu v paradizu v tridnem snišlu (da se naj namreč jedo). Adam je za me grešil, t. j. padel je v zmoto, in vsi ljudje so zašli na kriv pot, in vsa prizadevanja, živeti pametno, so brezuspešna in celo brezbožna. Jaz sem slab, ne morem se popraviti, in to moram vedeti. Rešitev moja ne leži v tem, da živim tako, kakor mi velewa zdrava pamet, in da — spoznavši hudo in dobro — storim to, kar je boljše, — ne, ampak Adam je zame enkrat za vselej grešil in Kristus je ta greh enkrat za vselej popravil, in raditega naj le kot gledalec vedno in vedno občudujem Adamov padec in se veselim rešitve po Kristusu.

Vsa v človeškem srcu počivajoča ljubezen do dobrega in resničnega pa, vsa prizadevanja, pojasniti življenjske pojave potom razuma, vse človekovo duševno življenje: vse to je glasom tega nauka ne-le nevažno, marveč celo zvitjača ali napuh. Življenje, kakoršno je tukaj na zemlji, z vsemi svojimi radostmi in

krasotami, z vsem bojem vrščem se med resnico in lažjo, življenje vseh ljudij, ki so živeli pred menoj, vse moje lastno življenje z svojimi notrajni mi boji — ni pravo, ampak brezumno izgubljeno življenje; pravo življenje brez greha pa je v veri, to se pravi: v sistematično vzgojeni blaznosti.

Premotano ta nauk brez pred-sodkov, postavimo se na stalšče človeka, ki ni vzgojen v tem nauku, in uprašajmo se: kakšen bi se dozdeval ta nauk temu človeku? — Naravnost kot popolna blaznost!

Kakor tukaj je to spoznanje čudovito in grozno; vendar nisem mogel istinitosti tega spoznanja utajiti, kajti to edino je bilo sposobno, razjasniti mi oni krivi nazor, ki sem ga povsod našel glede možnosti izpolnjevanja Kristusovih naukov, — oni nazor namreč: da so njegovi nauki sicer dobri in srečnosni, toda ljudje po njih ne morejo živeti.

Edino ona predstava sama, da je nekaj, česar ni, in da nekaj ni, kar je, — mogla je to čudno protislovje povzročiti. In to krivo predstavlo našel sem v "krščanskem ver-skem nauku", oznanjevanem že 1500 let.

Kristusovega nauka, katerega učni cerkev, ne kritizirajo le neverniki, t. j. oni ljudje, ki ne verujejo na dogmo prvega greha v paradizu in na odrešenje po Kristusu, marveč opravičeno tudi verniki. Kristusovemu nauku, da je neizvršljiv, izgovarjajo možje znanosti, filozofi, sploh izobraženi ljudje, ki se smatrajo popolnoma proste slehernega praznoverstva. Ti ne verujejo ali vsaj menijo, da na ničesar ne verujejo, in si vsled tega predstavljajo, da so vsakega praznoverstva popolnoma prosti. Tudi meni se je v začetku tako dozdevalo. Zdelo se je tudi meni, da imajo ti učeni ljudje druge razloge, če zanikujejo možnost izvrševanja Kristusovih naukov. Ko pa sem se v vzroke njihovega zanikanja bolj ugloobil, sem se prepričal, da imajo tudi neverniki isto napačno predstavlo o tem, da namreč le naše življenje ni to, kar je, marveč to, kar se njim dozdeva, in da se torej ta predstava nevernikov opira na isti temelj kakor predstava vernikov. Res da ti "brezverci" ne verujejo niti na Boga, niti na Kristusa, niti na Adama; vendar pa verujejo ravno tako trdno, — da, še trdnjeje nego teologi, na ono napačno temeljno predstavlo glede človeške pravice na srečno življenje, od katere je vse odvisno.

(Dalje pride.)

Dobra dela sv. cerkve.

Kdo je povzročil fanatične križarske vojne, v katerih je bilo poklanih nad milijon ljudi? — Cerkev!

Kdo je izval in igral glavno vlogo v krvavi tridesetletni vojni? — Cerkev!

Kdo je ustanovil, odobral in izvrševal diabolizem, nazvan: špan-ska inkvizicija, v kateri je bilo do 50.000 nedolžnih oseb mučenih, obglavljenih, obešenih ali sežganih? — Cerkev!!!

Kdo je masakriral Waldence, Albigene in Huguenote? — Cerkev!

Kdo je na tisoče in tisoče mladih deklet in postarnih žensk ukazal kot coprnice sežgati na gromadah? — Cerkev!

Kdo je napadel naše slovanske pradede, jim vzel zlato svobodo in Albigene in Huguenote? — Cerkevne vlade in popi!

Kdo je usmrčeval in trpinčil največje svojedobne učenjake in mislece (Bruno, Galileji, Hus itd.)? — Cerkev!

Kdo je povzročil takozvano dobo reformacije v VI. stoletju, katerej so sledile neštete vojne in moritve ljudi po celem severozapadnem delu Evrope? — Cerkev!

Kdo je zadržal napredek človeške družbe najmanj za tisoč let? — Cerkev!

Kdo ob vojskinem času blagoslavlja morilne cevi in ostrine in oboroženim ljudem kliče: v imenu

Krista davite in koljite! — ? — Duhovnik v menu cerkve!

Kdo je zprezal največ bogastva iz primitivnih slojev? — Cerkev!

Kdo z najbolj smešnimi bajkami bije resnici v obraz? — Cerkev!

Kdo — but what's the use! Cerkev je bila in ostane ista cerkev, katera demoralizuje vsak korak k svobodnemu napredku.

POZDRAVI!

Na potu v staro domovino pozdravljam vse prijatelje in znance širom Zjedinjenih držav, posebno pa one iz vesele družbe v Claridge, Export, in Haser, Pa., in jim kličem krepki Good bye!

New York, 4. maja 1907.

Jos. Matko.

IŠCEM svojega brata Josipa Kožuha, ki je pred a letoma bival v Taylor, Cing. Co., Wash. Kdor bi vedel za njegov naslov, naj mi ga blagovoli naznani. — Franciska Golkonda, McMechen, W. Va.

KJE JE Alojz Pucelj, doma nekje iz Ribnice; pred kakimi 3 meseci je bival na Aspen, Colo., in potem neznano kam odšel. Poročati se mu imajo važne stvari. Njegov naslov naj se naznani na uredništvo "Gl. Svobode".

Bolečine v hrbtu in nogah

izginejo popolnoma, ako se ud parkrat nariba z

Dr. RICHTERJEVIM
SiuroPainExpellerjem

Rodbinsko zdravilo, katero se rabi v mnogih deželah proti reumatizmu, sciatici, bolečinam na straneh, neuralgiji, bolečinam v prsih, proti glavni in zobobolu.

V vseh lekarnah, 25 in 50 centov.

F. AD. RICHTER & Co.

215 Pearl St. New York.

Edward Pauch

—gostilničar—

663 Blue Island Avenue
CHICAGO, ILL.

NAJEMNIK & VANA,

IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.

82—84 Fisk St. Tel. Canal 1405

PRIJETNO ZIMSKO IN POMLADANSKO

vožnjo v Italijo in druge kraje ob adrijski in morju vam poskrbi stara izkušena

CUNARD LINE

PREVAŽA LJUDI IN BLAGO ČEZ OCEAN
GIBELALTAR, GENOVA, NAPEL ITO.

LEPI, VELIKI IN NOVI

PARNIKI NA DVA VIJAKA

"CARPATHIA" 13,600 ton.

"SLAVONIA" 10,600 ton.

"PANNONIA" 10,000 ton.

"ULTONIA" 10,400 ton.

Iz New Yorka odplujejo

NARAVNOST V ITALIJO.

Obrnite se do naših zastopnikov kateri vam dajo potrebna navodila o cenah in času kedaj parniki odplujejo.

F. G. WHITING, ravnatelj.
67 Dearborn Str. CHICAGO

Našizastopniki.

Za Calumet, Mich., in okolico: Leo. Janko.

Za Chicago, Ill.: Frank Mladšč, 587 So. Centre ave.

Za državo Wyoming: Lorenc Demšar.

Za Conemough, Pa.: J. Bricelj.

Za Johnstown, Pa.: M. Štrukelj.

Za Cleveland, O.: A. Kužnik.

Za Colorado: Joe Debevc.

Za Ravensdale, Wash.: C. Ermenc.

Za Roslyn, Wash.: A. Janček.

Za Milwaukee, Wisc.: John Kalan.

Za Joliet, Ill.: M. Požek.

Za Steelton, Pa.: Joe Majasly.

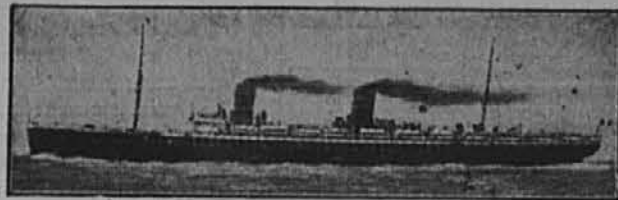
Za Clinton, Ind.: John Kolar.

Za La Salle Ill. in okolico: Valentin Potisek.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško
FRANCOSKA PROGA

Compagnie Generale Transatlantique

GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.

La Provence ..... 30.000 HP | La Lorraine ..... 22.000 HP
La Savoie ..... 22.000 HP | La Touraine ..... 15.000 HP

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 19 State St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad, na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.

A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.

Pavl Sarič, agent na 216—17. cesta. St. Louis, Missouri.

Slovenci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za moške — za delavnik ali praznik, tedaj se oglasite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Čistim stare obleke in izdelujem nove

po najnovejši modi in nizki ceni.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave.

blizu 18. ulice Chicago, Ill.

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

885 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Uraduje na svojem domu:

od 8.—10. ure predpoludne

od 1.—3. ure popoldne in

od 6.—8:30 ure večer.

V lekarni P. Platt,

814 Ashland Ave.:

od 4.—5. popoldne.

Ob nedeljah samo od 8.—10.

ure popoldne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

Cemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, močnejše popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

Pozor!

Slovenci.

"Salon" z MODERNIM KEGLJISCEM

Sveže pivo v sodčih in luteljkah in druge raznovrstne naravne pijače — najboljše in najfinejše unijske smodke. Potniki dobe čedno prenočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izborna.

Vsem Slovencem in drugim Slovanom se priporoča

Martin Potokar, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Hermanekove želodečne kapljice.

Najbolje sredstvo za vse želodečne nepravilike, kokor nepre-izguba teka, slab okus v ustih, zabasanost in ščipanje.

Vzeti jih je vsak dan trikrat, pred jedjo, in sicer v majorni žličici za čaja polovico kozarca vode.

Cena 50c; po pošti 55c. Pošljite poštno znamko.

J.C. HERMANEK, lekarnik.

585 Centre Ave. Chicago.

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co
669 Loomis St. Chicago, Ill.Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

Prvi svobodomiseln list za slovenski
narod v Ameriki."Glas Svobode" izide vsaki petek
a velja za AMERIKO:

za celo leto \$1.50

za pol leta 75c

ZA EVROPO:

za celo leto .....kron 10

za pol leta .....kron 5

Naslov za dopise in pošiljatve je

"Glas Svobode"

669 Loomis St. CHICAGO, ILL.

Dopisi.

West Mineral, Kans., 1. maja.

Pri redni mesečni seji našega društva "Orel" št. 19 S. N. P. J. smo nabrali \$15 za obrambni sklad. To je dokaz, da se med rojaki v Mineralu tudi že svita. Ko sem pri seji v to svrhu ogovoril in pozival člane, prihiteli so mnogi in vzklili, da raje darujejo 50 centov za obrambni sklad, kakor pa za farja 5 centov. Seveda, nasprotnikov, petolizcev in raznih farskih srajc se tudi ne manjka. Saj so pa tudi med vsemi narodnostmi največ Slovenci v W. Mineralu, kateri pitajo tukajšnjega katoliškega farja. Še Irci ne marajo toliko za njega, kakor nekateri naši neumneži. Pred nekaj leti, ko še ni bilo veliko Slovencev tukaj, je far tako slabo izhajal, da se je moral preseliti drugam. In danes? Far ima štirinajsto dol. v hranilnici in ta kapital je večidel izprešan iz slovenskih žuljev.

Ti pobožnjaki in reditelji trovov se pa tudi nekaj spotikajo nad našo cvetočo Narodno Jednoto. Najraje bi jo potopili v žlici vode. Toda kakor sem rekel, pri nas se svita in naše društvo vkljub vsemu nasprotnstvu vrlo napreduje. Rojaki zapuščajo katoliška društva in pristopajo k nam. Naše društvo bode kmalu štelost članov med tem ko jih je še pred štirimi meseci bilo samo štirideset.

Želeč svobodomiseln stranki obilo vseh ostajam Vaš
Alojz Kovač.

Salt Lake City, Utah, 1. maja.

V nedeljo 28. aprila so tukaj zaštrajkali delavci na pouličnih železnih. Že dalj časa so se vršila pogajanja med njimi in delodajalci; ker pa kapitalisti le niso hoteli ugoditi delavskim zahtevam, so prvi napovedali boj. Ko je unija omenjenih delavcev oklicala štrajk v nedeljo zjutraj, je družba skušala vzdržati promet s par garjeveci (skabi), toda slednji so slabo naleteli. Štrajkarji so se sicer popolnoma mirno obnašali, ali kakor hitro se je pokazal na ulici kateri voz poulične železnice, ga je takoj obstopilo s štrajkarji simpatijoče občinstvo in obmetavalo garjevece z grnjilim jajci in sadjem ter jih tako prisililo zapustiti sramotno službo. Promet je bil takoj ustavljen. Prvi dan štrajka je bila družba trdovratna in ni hotela obravnavati s štrajkarji. Ko je po sprevidela, da so štrajkarji dobro organizirani, in da ne odstopijo od svojih — sicer malenkostnih — zahtev, se je družba udala in privolila v njih zahteve takoj drugi dan. Včeraj 30. aprila so se delavci, veseli svoje zmage, zopet vrnili na svoje delo.

Zatorej rojaki delavci: edino orožje v naših rokah proti požrešnim kapitalistom je in mora biti le dobra organizacija. V slogi je moč! Pa to še ni vse. Še drugo dobro orožje imamo mi delavci v svojih rokah: volilni glas. Na volilni dan — bratje! — odglasimo svoje glasove našim delavskim socialističnim kandidatom in kakor hitro to storimo, bodemo zmagali enkrat za vselej. Štrajkati nam potem ne bo več treba, kajti socializem bode preustrojil današnji krivični sistem tako, da bode vsak delavec dobil to-

liko kolikor je njegovo delo vredno. In takrat bodo zginili tudi razni trojci iz človeške družbe. Zavladala bo med nami prava bratska ljubezen, kajti tudi slovenski trojci a la Sojar, Kranjec itd. itd. bodo nehali s svojim razdorom. Ako bodo hoteli ti ljudje biti vredni člani človeške družbe, prijeti bodo morali s svojimi maziljenimi rokami za produktivno delo. Njih humberg in neumne laži, katere sedaj trosijo med ljudstvo, ne bodejo vredne piškavega oreha.

Končno bi pa vendar rad znal, zakaj ti gospodje toliko čivkajo čez našo veličanstvo S. N. P. Jednoto. Saj menda sami učijo, da najmanjši gibljaj na tem svetu se ne zgodi brez — božje volje. Če je temu tako, potem je bila tudi božja volja, da smo si napredni Slovenci ustanovili podporno organizacijo S. N. P. J. brez farskega gospodarstva. Dobro bi bilo torej posvariti Sojarja & Co., da se naj ne protivijo božji volji.

Pozdrav vsem zavednim svobodomiselnim Slovincem! Živel napredek! Živeja S. N. P. J.!

M. Gorjančev.

Calumet, Mich., 30. aprila.

Komaj se je novo društvo, katero stopi pod prapor S. N. P. Jednote, med nami porodilo, že so se zgani nasprotniki Sojarjevega in Kranjčevega kalibra. Zapazili so, da hočemo mi calumetski svobodomislec postaviti viden znak našemu stremljenju in to jih je razdražilo, kakor razdraži španskega bika če mu pokažeš kos rdečega platna.

Urednik tukajšnjega slov. lista, kateri je svoj čas popravljaj socialistična načela in se prilično zanimal za naš dramatični klub ter njegov delokrog, je začutil potrebo, da začene krepelce tudi na naše novo društvo. V zadnji številki svojega lista je zagodel pesmico o "strankarstvu" na Calumetu in sicer v tonu, kakoršnega navadno izjoka čikaški Sojar, kadar v "Am. Slovincu" advertizira Narodno Jednoto. Fant bi rad po svetu razbojnal, da je Calumet pristna farska trdnjava, kjer sploh ni tal za socialiste in svobodomislece. Da pa mora sam pri sebi o tem ravno nasprotno pripoznati, je gotova stvar. Stranka nas svobodomislečih je bila na Calumetu, ko se ni njemu še niti sanjalo o tem kraju. Da smo si pa ustanovili svoje podporno društvo, je pa zato, ker cenimo Narodno Jednoto in njena načela: mi se hočemo organizirati na podlagi kakoršna nam ugaja.

Toliko našemu Francetu na ušesa, da si bo ja zapomnil, da smo na Calumetu tudi svobodomisleci, ki hočemo hoditi svojo pot.

Calumetski rudarji.

Chicago, Ill., 7. maja.

Sobratom slov. nar. pod. društva France Prešeren št. 34 S. N. P. J., v Indianapolisu, Ind., izrekam danes srčno zahvalo za njih gostoljubje, katero so mi skazali ob priliki mojega obiska. Upam, da moj namen in delo v njihovem krogu ni bil glas vpajočega v puščavi. Moja posebna zahvala gre tudi sobratu Štefanu Skoblar in njegoveji cen. soprogi, katera sta me z vsjo gostoljubnostjo sprejela in mi postregla. Vsakemu rojaku, ki bi se mudil v Indianapolisu, priporočam, da se oglasi pri tem vrlim sobratu.

Skratka: Živelo društvo France Prešeren, št. 34 S. N. P. J.!

Pri svojem obisku v Indianapolisu sem pa tudi slučajno naletel na — slavnost. Blagoslovljali so tam našo slovensko cerkev. Pri tem moram očitno pripoznati, da je bilo med rojaki jako malo navdušenja za novo cerkev. Parado je tvorilo kakih 200 mož z godbo, dverma maršaloma na konjih in štirje duhovniki (med temi tudi domači g. Lavrič) s škofom vred — to je bilo vse. Duhovščina je bila torej slabo zastopana pri tej slavnosti. Zakaj je bilo vse skupaj tako mlačno, o tem ne bom razpravljaj — odloji naj o tem ondotni rojaki — pač pa se bom dotaknil nečesa drugega. Še v soboto zvečer so mi rojaki pravili, da se udeležijo slavnosti tudi g. Kranjec in še jeden drugi duhovnik iz Chicago, toda drugi dan v nedeljo

teh gospodov ni bilo. Ljudje so se povpraševali, kako do njih ni in kdo jih je pridržal, pa nobeden ni vedel odgovora. Končno se jaz spomnim in povem onim, da naši duhovni gospodje nimajo časa, kajti pripravljati se morajo na tožbo, ki se vrši v torek proti b. Kondatu in drugim.

In pogodil sem jo. Dva dni pozneje, v torek, slučajno srečam g. Kranjca in se zapletem z njim v gorak pogovor. Ko se je isti malo pohladi, ga vprašam: "Kako je pa to, da niste šli k žegnanju nove cerkve v Indianapolis?" On pa pravi: "Nisem mogel, kajti moral sem se pripravljati na današnjo tožbo."

Torej tožbe in sejanje prepira je prvo pri teh Kristovih namestnikih, potem šele pride kaka cerkvena slavnost n. pr. blagoslovljenje nove slov. katoliške cerkve. Kie so Kristove besede: ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe, ali: oče, odpusti jim, saj ne vedo kaj delače... Ali ste mar vi g. Kranjec, Sušteršič in drugi kedaj posnemali te besede? Jaz vam rečem, da ne! Človek naj bo še tako pošten in značajan, če vam ne nosi svojih krvavo zasluženih tolarčkov, pri vas je ničvrednež, odpadnik in ne vem še kaj. Obratno pa je eden lahko najslabši značaj — katerih se v vaših vrstah tudi ne manjka — da le gre za vami in vam prinese tolarčke, pa je all right. Na slabosti inf podobne stvari se ne gleda. Groš je groš, ne glede, kdo in kje ga je zaslužil — a. Zatorej gospoda, reformirajte prvo sebe in svoje potem šele skrbite za one, ki vas nič ne brigajo. Pokažite se v djanju kot Kristove namestnike ne pa zavratne maščevalce.

Do svidenja — makari tudi z Lukatom pri "Bismarku" v Jolietu!

Pri sklepu pozdravljam vse prijatelje in sobrate. — Naprej za bratstvo in svobodo!

Frank Klobučar,
blag. S. N. P. J.Rock Springs, Wyo., 5. maja.
Dragi sodrug!

Tu vam pošiljam celoletno naročnino, ker mislim, da mi je že pošla. Obenem vam pošljem 25c. listu v podporo. Nadalje vam želim veliko več zavednih naročnikov; kdor zamore le količkaj samostojno misliti, mora biti naročnik vašega lista. "Glas Svobode" je naš edini list, ki se bori za delavska prava in nezavednežem pokazuje luč iz duševne teme.

Zatorej rojaki, spregledajmo enkrat in se bojimo za naše pravice, katere nam kratijo kapitalisti in farji. Oni nas tlačijo in zatirajo! Na noge vsi trpin, ne dajmo si teptat našega prava! Zmaga bo naša.

Bratski pozdrav!

John Jereb,
Box 561.

Chicago, 6. maja.

Veliko se zanimajo nekateri slov. duhovniki za brezverec in odpadnike, to je za one ljudi, ki ne trobijo v njihov rog. Tudi jaz imam čast pristevati se k "odpadnikom" (namreč k odpadnikom od farske bisage)! Našega prečastitega gospoda župnika pa prosim, naj me pride spreobrniti, da ne bo prepozno. Seveda mora prinesiti seboj žegnano vodo, da prežene hudiča, prežečega na mojo grešno dušo, da jo ponesi v peklenko brezno. Mene še prav nič ne veseli, rajšati z rogatom podzemeljskim kraljem v njegovo kraljestvo, in zato se obračam s trdnim zaupanjem na našega dušnega pastirja, da se me usmili in me če le mogoče še reši iz krempeljev te peklenke pošasti! Pa še nekaj imam povedati našemu maziljenemu gospodu. Kakor on v "Am. Slov." vedno javka, so se nekateri čikaški "možje" izjavili, da ne pristopijo k takim društvom, katera pripadajo k S. N. P. J. Mogoče se dobijo res taki možje, — mogoče pa tudi ne. Istina pa je, da teh ni veliko, in da so ti, kateri so, pod popolnim uplivom gospodov maziljenec. Ti nimajo svoje lastne volje niti ne morejo samostojno misliti. G.

Sojar, take ljudi pa vzemite le Vi v svoje varstvo. Mi Vam jih mirnim srem prepnuščamo. Škode za nas ni velike, prvič je številca majhno, in drugič pa je material slab. Jaz si n. pr. štejem le v žast, da sem član S. N. P. J., in od nje me ne odvrne prav nobeno zabavljanje, niti psovka "brezverec" ali "odpadnik". Le tožarite, kolikor hočete, in sejajte med Slovenci sovraštvo. Stem naši stvari le koristite. Ljudje bodo začeli spoznavati, da Vi niste pravi Kristusovi namestniki, ampak da se Vam gre le za business. Kristusov namestnik bi ne smel biti hudoben, zavraten in maščevalen. A v tem boju so se duhovniki pokazali v najvišji meri hudobne, zavratne in maščevalne. Lakomnost tudi ni lastnost pravega božjega služabnika. A naši farji? V tem oziru hočem podati par dokazov iz starega kraja.

Bila je pri nas birma. Škof Jakob Missia je udaril tudi mene po lieu, — menda zato, da bo lažje prišel v paradiš! Škof si je izbral najboljšega govornika, kar jih je njegova škofija premogla. Ta pridigar je ljudem na sree pihal nekako tako-le:

"Ljubi farani, dajte vsak vsaj eno kronco, saj eno kronco za našega ubozelega škofa; Bog bo stotero v nebesih povrnil. Birma se vendar ne vrši vsako nedeljo, niti vsako leto ne, in zato je treba, da se vsaj zdaj ob tem slovesnem trenutku spominjate našega prezvizičenega škofa." — Na ta način je ljudi še naprej plaval, in bera se je prav dobro obnesla! Kronec, tudi goldinarji in petaki so kar leteli v bisago. Ko so pa tiste kronec prišle bolj v javnost, je župnik A. Korbič nekoč pridigoval, da je tistikrat, ko se je pobiralo za škofa, sedelo na cerkvi Njegovo Veličanstvo — hudič in zapisaval v črne bukvice imena vseh onih, ki niso hoteli nič darovati, da jih ob prvi priliki pograbi! — Res so morali imeti gospodje velike žegne, da si je celó hudič upal priti poslušat "slavne" govornike! — Ravno ta župnik A. K. je računal nekemu brumnemu možu 50 gl. za pogreb. Morda je računal zato 50 fl, ker je bil umrlj edini sin in si je župnik mislil, da ne bo nič več zaslužil. Ker pa dotični ni bil zadovoljen, plačati za ta majhen župnikov trud tako velike svote, ga je šel far tožit; ne vem pa, ali se je šel pritožiti h škofu ali k sodniji. Le toliko vem, da dotičnemu ni bilo treba plačati 50 fl., ampak samo 15 fl. — O farska lakomnost!

Če je prišel k temu božjemu namestniku kak berač in ga poprosil za dar, je navadno odpravljal reveža s temi-le tolažilnimi besedami: "Ja, kako Ti bom pa dal ubošček, ker še sam nimam niti za sol!" Začel si je ta duhovnik lastiti tudi tujo zemljo, kar se mu pa ni obneslo. Za njim je prišel drugi lakomnež, J. Zakrajšek; tudi ta se je prijel tistega zemljišča kakor prejšnji, in tisto sedaj tudi uživa, ker mu neumni kmetje pustijo, — menda zato, ker je takoj ob svojem prihodu v faro izjavil: "Dokler bom jaz tukaj, Vam ne bo nikdar toča pobila!"

Res, ti gospodje znajo dobro farbat. Tudi nam obetajo nebesa in večno plačilo. Zakaj pa sami sebi ne privoščite tistega večnega plačila in čemu si potem pustite vsak korak in vsako besedo tako mastno plačevati!

Na vrsto pride tudi neki dopisinkar v "Am. Slov." Ta človek se je šel tukaj v Ameriki nekoliko pisati naučil in ima že tri križe na hrbtu, pa še vedno ne ve, katerega spola da je. Ko bi si djal na glavo žensko krinko, gotovo bi se jaz vanj zaljubil! Kaj ne, g. Šteblaj, zadnjič si zbral skupaj vse svoje duševne moči kolikor jih pač premoreš, in poslal si ven iz Chicago v Joliet mrtve pišce, ki pa nikogar ne ranijo. Za trdno si se nadejal, da

Te bodo tudi drugi posnemali, — a si se zmotil; nikogar ni bilo, ki bi se dal tako izkoriščati kakor Ti. Edini Ti si čutil potrebo, poročati o veselici "Narodnih Vitezov" in pljuniti na poštene ljudi, ki so se te veselice udeležili. Praviš, da se nobeno katoliško društvo ni udeležilo slavnostnega spreveda. Zakaj pa nisi tudi povedal, da sploh povabljeni niste bili? Kedo Te je vabil? Povej! Zakaj sam sebe smešiš? "Narodni Vitezi" ne marajo taceh mož kot si Ti.

Vidite, takšni ste dopisnikarji v "Am. Slov." V "Am. Slov." se večkrat čita, da se njihovi dopisnikarji podpisujejo s polnimi imeni. Kako resnicoljubni so ti dopisnikarji in koliko je dopisom "Am. Slov." verjeti, je jasno pokazal slučaj s Potiskom. Poprej ga je neki "dopisnik" Juvanič nesramno napadel, potem pa je vse hrabro utajil in da nima z onim dopisom nič opraviti. Vi klerikaleci se poslužujete najpodeljšega orožja, kakoršnega si hudoben človek sploh izmisliti morete, samo da bi svoj namen dosegli. Kaj mislite, da smo mi res tako neumni, da bi verjeli, da je "Pavliha iz Centre" ono pisal, pod čemer je stal njegov podpis! Kje je tisti možak "A. S."? Povej, na dan s svojo častjo!

O Bog, o sveti Duh, razsvetli jim temne butice!

Član društva "Slavija" št. 1.
S. N. P. J.

Ženitna ponudba.

Petinštridesetletni mladenič A. Svetohlinski, farski podrepnik z ogromnim premoženjem — na onem svetu, pristen fanatik in filozof sv. pisma, zagrižen sovražnik napredka in svobode, želi se v svrhu ženitve seznaniti s tridesetletno pobožno, terejčno in opravljivo devico. Na kako zmoglost se ne gleda, premoženje je tudi postranska stvar. Sme biti nemarna, nesnažna pa tudi neumna, samo da bo šla gaspudu na roko. Prednost imajo zn. . . . farske kuharice in dopisovalke v "Am. Slovincu". Ponudbe s sliko naj se pošiljajo pod šifro: "Brezzoba farska coprnica"

M P.

Sajartown.

ZAHVALA!

Bratskim nam slovenskim in hrvatskim društvom, katera so dne 21. aprila, ob priliki razvitja naše nove zastave, prisostvovala tej naši slavnosti, izrekamo danes za to našo najiskrenejšo zahvalo! Živela naša bratska društva!

Odbor
Narodnih Vitezov.

Opomba uredništva: Ta "zahvala" je po pomoti za dve številki našega lista zakasnela, kar nam naj cen. društvo Narodni Vitezi blagohotno oprost.

"THE PINKERTON LABOR SPY".

(Pinkertonski delavski ovaduh.)

Knjižica, katera opisuje nezasišano ovadustvo v uniji W. F. of M., in katera morda reši življenje Moyeru, Haywoodu in Pettibonu.

Vsak slovenski delavec, ki je angleščine več, bi moral to knjižico čitati. Stane 25c in se lahko naroči pri upravnistvu "Glasa Svobode".

ISCENO ZASTOPNIKE.

za odpošiljanje denarja v staro domovino in odpravljanje popotnikov za svoj slovenski oddelek pod jako ugodnimi pogoji.

Za razjasnila in potrebne tiskovine obrnite se na podpisano tvrdko

FRANK ZOTTI & CO.,
108 Greenwich St., New York.

Slovenska Narodna

Podporna Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: JOHN STONICH, 559 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

Polpredsednik: MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.

Tajnik: MARTIN KONDA, 669 Loomis St., Chicago, Ill.

Zapisnikar: ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South. Chicago, Ill.

Nadzorniki: DAN. BADOVINAC, Box 55, Du pue, Ill.
JOHN VERŠČAJ, 1411 Clarence Ave. Chicago, Ill.
MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.Pomožni odbor: MARTIN POTOKAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
MOHAR MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
JAKOB TISOL, 9002 Strand St. So. Chicago, Ill.Bolniški odbor: MARTIN SKALA, Box 1056 Ely, Minn.
JOSIP MATKO, Box 481 Claridge, Pa.
MATIJA PEČJAK, 819 Chestnut St. Johnstown, Pa.

VSE DOPISE naj blagovole društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika Martin Konda; denarne pošiljatve pa blagajniku Frank Klobučarju.

Osrednji odbor S. N. P. Jednote ima vsaki tretji četrtek svojo redno mesečno sejo. Opozarja se vsa društva, ki imajo vprašanja do odbora, da pravočasno določijo svoje dopise enotnemu tajniku.

IMENIK.

"Slavija" št. 1 v Chicago, Ill., Fr. Klobučar, pred. 9617 Ewing Ave., J. Diller, taj. 12 W. 25. St., Fr. Mladic, zastop. 587 Centre ave. Seja vsako 2. nedeljo v mesecu.

"Triglav" št. 2 v LaSalle, Ill., K. Strohen, pred. 1026 Main St. Ig. Faleskai, taj. 517 Bucklin St. T. Golob, zast. 1156—3. St. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Adrija" št. 3 v Johnstown, Pa., M. Strukelj, pred. 215 Chestnut St. J. Romšgar, taj. 407—8. Ave. M. Pečjak, zast. 819 Chestnut St. Seja zadnjo nedeljo v mesecu.

"Bratstvo" št. 4 v Steel, O., J. Rebol, pred. Box 68 Glencoe, O., J. Zilbert, taj. Glencoe, O., J. Dernač Box 3 Steel, O. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Naprej" št. 5 v Cleveland, O., Fr. Černe, pred. 3011 St. Clair Ave. J. Kalan, taj. 4201 St. Clair Ave. Fr. Korče, zast. 6204 St. Clair Ave. Seja vsako 2. nedeljo v mesecu.

"Bratstvo" št. 6 v Morgan, Pa., Fr. Miklavčič, pred. R. F. D. No 3 Mc Donald, Pa., Fr. Drmota taj. Box 96 Morgan, Pa., Leo. Werdinek, zast. Box 366 Bridgeville, Pa. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Bratoljub" št. 7 v Claridge, Pa., M. Hervol, pred. Box 408; J. Batič, taj. Box 487; B. Sikar, zast. Box 433. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Delavec" št. 8 v So. Chicago, Ill., J. Tisol, pred. 9002 Strand St., J. Lovstik, taj. 335 Fulton Ave. Pullman, Ill., Fr. Bernik, zast. 570—96. St. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Bratstvo Naprej" št. 9 v Yale, Kans., M. Drmota, pred. J. Alič, taj. R. R. No 8 Pittsburg, Kans., J. Pečnik, zast. Box 1. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Trdnjava" št. 10 Rook Springs, Wyo., A. Prošek, pred., L. Demšar, taj., Fr. Cukale, zast. Društvena Boka je L. Box 191. Seja vsako 2. nedeljo v mesecu.

"Sokol" št. 11 v Roslyn, Wash., A. Janaček, pred. M. Grgič taj. Box 427; K. Dolinšek, zast. Box 331. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Edinost" št. 12 v Murray, Utah, J. R. Grahek, pred. Box 254 W. Jordan; M. Žugelj, taj. Box 202; Fr. Hoffmann, zast. Box 214. Seja vsakega 15. v mesecu.

"Edinost" št. 13 v Wheeling Creek, O., J. Kovačič, pred. Box 101 Lansing, O., Fr. Sadar, taj. Box 70 Lansing, Ohio, Fr. Marcus, zast. Box 41 Lansing, O. Seja vsako 4. nedeljo v mesecu.

"Sloga" št. 14 v Waukegan, Ill., J. Mahnič, pred., J. Divjak, taj., Fr. Adler, zast. Društveni naslov je 739 S. Utica St. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Zarja" št. 15 v Ravensdale, Wash., J. Arko, pred. C. Ermenc, taj., Box 9. A. Logar, zast. Seja vsako 4. nedeljo v mesecu.

"Sloga" št. 16 v Milwaukee, Wis., A. Bergant, pred. 572 Reed St., Fr. Bačun, taj. 210 Wells Bldg. Fr. Matiz, zast. 163 Reed St. Seja vsak 1. petek v mesecu.

"Bled" št. 17 v Lorain, O., M. Vrbanc, pred. 2435 S. Broadway; Fr. Azman, taj. 960—10. Ave. L. Udovič, Box 48. Seja vsako 1. soboto v mesecu.

"Orel" št. 19 v W. Mineral, Kans., Ig. Černe, pred. Fr. Skrabar, taj. Box 26; Fr. Špelsar, zast. Box 293. Seja vsako 4. nedeljo v mesecu.

"Sokol" št. 20 v Ely, Minn., J. Tešan, pred. M. Šiebir, taj. Box 141; M. Grahek, zast. Box 1056. Seja vsako 1. nedeljo po 20. v mesecu.

"Orel" št. 21 v Pueblo, Colo., J. Bojc, pred. J. Kočvar, taj. 1237 Berwind Ave., Fr. Pogorelec, zast. 1231 Taylor Ave. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Danica" št. 22 v Trimountain, Mich., M. Likovich, pred. Box 123; Fr. Štempihar, taj. Box 332; J. Obrano-

vič, zast. Box 335. Seja vsako 2. nedeljo v mesecu.

"Edinost" št. 23 v Darragh, Pa., K. Mackovšek, pred. Box 285; V. Urbas, taj. Box 163; J. Mohar, zast. Box 293 vsi v Hermine, Pa. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Šmarica" št. 24 v Jenny Lind, Ark., A. Brisar, pred. Box 45; J. Ustar, taj. Box 212; Leo. Kolenc, zast. Seja vsako 2. nedeljo v mesecu.

"Zora" št. 25 v Tercio, Colo., J. Trebec, pred., Fr. Bajt, taj., J. Remic, zast. Box 202. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Bratje Svobode" št. 26 v Cumberland Wyo., J. Švarckoblar, pred., Fr. Medvešek, taj. J. P. Korpnick, zast. Box W. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Celje" št. 27 v Frontenac, Kans., A. Slabšak, pred. Box 87; J. Bedene, taj., Box 154; Fr. Boldin, zast. Box 181. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Novi Dom" št. 28 v Greenland, Mich., P. Geshell, pred. Box 111; M. Geshell, taj. Box 83; J. Brula, zast. Box 344. Seja vsako zadnjo nedeljo v mesecu.

"Domovina" št. 29 v Thomas, W. Va., M. Lazar, pred. Box 141, J. Rus, taj. Box 232; J. Mrhar, zast. Box 42. Seja vsako 2. nedeljo v mesecu.

"Popotnik" št. 30 v Weir, Kans., M. Stefančič, pred. R. R. No 5 Pittsburg, Kans., A. Čihar, taj. P. Obregar, zast. R. R. No 1 Seja vsako 2. nedeljo v mesecu.

"Slovenski Dom" št. 31 v So. Sharon, Pa., J. Bečaj, pred., Box 125; J. Persin, taj. Box 13; M. Uronik, zast. Box 610. Seja vsako 2. nedeljo v mesecu.

"Sava" št. 32 v Winterquarters, Utah, A. Mejaš, pred. J. Juvan, taj. Box 35; A. Oman, zast. Box 63. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Naš Dom" št. 33 v Ambridge, Pa., Fr. Tomažič, pred. Box 141; J. Unečič, taj. Box 263; J. Pele, zast. Box 538. Seja vsako zadnjo nedeljo v mesecu.

"France Prešern" št. 34 v Indianapolis, Ind., J. Pušnar, pred. 716 Holmes Ave., A. Uršič, taj., 716 Holmes Ave., J. F. Paletič, zast. 725 Warman Ave. Seja vsako 3. nedeljo v mesecu.

"Zvestoba" št. 35 v Chicopee, Kans., L. Ajdič, pred. Box 131; Fr. Košic, taj. Box 34; Fr. Schweiger, zast. Box 34. Seja vsako 2. nedeljo v mesecu.

"Zveza" št. 36 v Willock, Pa., V. Lukančič, pred. Box 137; Fr. Sedelj, taj. Box 247; T. Fortuna, zast. Box 207. Seja vsako 2. nedeljo v mesecu.

"Proletarec" št. 37 v Lowellville, O., P. Grubelnik, pred. R. Miglič, taj. Box 284; P. Stemlak, zast. Box 248. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Ilirija" št. 38 v Kenosha, Wis., M. Kirar, pred. 432 Middle St., J. Kastelle, taj. 166 N. Chicago St., J. Žerovec, zast. 360 Oak St. Seja vsak 1. torek v mesecu.

"Narodni Vitez" št. 39 v Chicago, Ill., J. Hočvar, pred. 499 W. 19. St., J. Fabian, taj. 669 W. 22. St., Fr. Bahovec, zast. 559 S. Centre Ave. Seja vsako 2. soboto v mesecu.

"Zvon" št. 40 v Durango, Colo., A. Hegler, pred. Box 1253; Ig. Znidaršič, taj. Box 1253; M. Verce, zast. Box 427. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Slovenija" št. 41 v No 2 Irwin, Pa., B. Dolenc, pred. Fr. Gorenc, taj. Box 100; A. Franke, zast. Box 100. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Večernica" št. 42 v Aldridge, Mont., J. Lesar, pred., Fr. Aleš, taj. J. Blatnik, zast. Box 68. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Aurora" št. 43 v Aurora, Minn., M. Turk, pred. Box 201; Fr. Mustar, taj. Box 194; J. Kral, zast. Box 16. Seja vsako 2. nedeljo v mesecu.

"Danica" št. 44 v Conemaugh, Pa., Fr. Podboj, pred. Box 305; M. Černečič, taj. Box 177; Fr. Pavlovčič, zast. Box 177. Seja vsako 4. nedeljo v mesecu.

"Gora" št. 45 v Cherry, Ill., A.

Boh, pred., J. Pirh, taj., J. Lindič, zast. Box 59. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Gorenjec" št. 46 v Oregon City, Oreg., M. Justin, pred., M. Jančigaj, taj. Box 576; Fr. Sejavec, zast. Box 155. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Illinois" št. 47 v Springfield, Ill., Fr. Zimerman, pred. 1020 Rigely Ave., J. Dolanc, taj. 1831 So. 15th St., J. Konec, zast. 1020 Rigely Ave. Seja vsako 2. nedeljo v mesecu.

"Triglav" št. 48 v Barborton, O., M. Železnikar, pred. 638 Cornet St., Fr. Tonja, taj. Box 234; J. Jankovič, zast. 638 Cornet St. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Ljubljana" št. 49 v Girard, O., J. Smole, pred. Box 297; Fr. Gostinčar, taj. Box 13; A. Jančar, zast. Box 403. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Skala" št. 50 v Clinton, Ind., F. Kolar, pred. Box 70; A. Tratnik, taj. Box 176; J. Kolar, zast. Box 70. Seja vsako zadnjo nedeljo v mesecu.

"Narodni Dom" št. 51 v Aspen, Colo., J. Debevc, pred. Box 334; J. Plauc, taj. Box 1076; Fr. Peček, zast. Box 1068. Seja vsak drugi ponedeljek v mesecu.

"Zvezda" št. 52 v Broughton, Pa., Fr. Mrak, pred. Box 113; M. Košir, taj. Box 51; J. Božič, zast. Box 52. Seja vsako 2. nedeljo v mesecu.

"V boj!" št. 53 v Collinwood, O., J. Prusnik, pred., J. Bluemel, taj. Box 1046; J. Knafel, zast. Box 749. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Jutranga Zora" št. 54 v Glencoe, O., P. Dolenc, pred. Box 13; N. Sabalič, taj. Box 85; A. Orel, zast. Box 13. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Slovan" št. 55 v E. Palestine, O., J. Poženel, pred. Box 304; Ig. Jerob, taj., Box 295; J. Naglič, zast. Box 295. Seja vsako 2. nedeljo v mesecu.

"Slovenija" št. 56 v New York, N. Y., Fr. Primožič, pred. 907 E. 138th St.; A. Pestotnik, taj. 210—14 E. 112th St.; L. Andolšek, zast. 109 Greenwich St. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Planinar" št. 57 v Black Diamond, Wash., Fr. Kušar, pred., G. Porenta, taj. Box 701; Fr. Repenšek, zast. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Litija" št. 58 v Hughes, Ind. Ter. Fr. Prašnikar, pred.; J. Jeglič, taj.; Fr. Aubelj, zast. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

Zahvalni pozdrav iz Rock Springs, Wyo.

Slavni E. C. Collins Medical Institute!

Se Vam srčno lepo zahvalim za Vaš trud in Vam naznanim, da Vaša zdravila sem prejel v redu ter sem jih pričel rabiti po Vašem navodilu, katera so me tudi popolnoma in do kraja ozdravila. Kadar bom zopet kaj bolan, se bodem že vedel kam obrniti in tudi druge rojake bodem opominjal, naj se na Vas obračajo.

Iskreno Vas pozdravljam ter ostanem Vaš rojak
Frank Erzen.

Kmetije na prodaj.

Slovenci, vzdramite se!

Wild Rose, Wis.: Kmetija s 40 akri od katerih je 25 akrov oranega sveta, 15 akrov pa gozda. Lepa hiša in hlev. Cena \$1900.

Lisbon, Wis.: 840 akrov zemlje; 80 akrov orane, drugo pašniki in gozd. Cena \$11 akre. Lahko se kupi na kose n. pr. 20, 40, 80 akrov ited.

Missouri: 40 akrov zemlje; 1/2 čiste, 1/2 gozda. Na posestvu je koča, hlev in živ studenec. Izvrstna zemlja. Kraj je eno miljo vstran od večjega mesta. Cena \$450. — 80 akrov zemlje; 50 akrov je obdelane, drugo gozd. Posestvo je ograjeno in na njem hiša in hlev. Zemlja je fina. Pol milje vstran je železnica, a bo v kratkem tekla žraven. Cena samo \$750. — Poljubna velikost zemlje je na prodaj v Wayne County, Miss. Cena neobdelanega akra od \$5 do \$10.

North Dakota: Neobdelana zemlja, gozdi in pašniki. Cena akra od \$4 do \$13.

Illinois: 18 milj od Chicago na prodaj posestvo za gojitev perutnine. Obstoji iz 20 akrov zemlje in je vse ograjeno. Hiša in hlev; troje poslopj za kokoši, dvoje za rance in eno poslopje za valjenje plačet. Potok je tam in narejen "bajer". Vse moderno urejeno. Cena radi smrti posestnika samo \$6000.

Dalje se naznanja cen. rojakom, ki imamo posestva na prodaj po vseh Zdr. državah. Samo plašite nam: kje, za koliko in kaj hočete?

Opomba: vsa posestva se lahko kupijo na izplačevanje v obrokih.

Lote. — Rojaki v Chicagu in okolici na Halsted in 91 cesti so zadnje lote na prodaj. Nikoli več ne bo take cene: lota \$125.

Pridite osebno ali plašite takoj na

GRAM JOHNSON & CO.

184 La Salle St. Room 1104

Chicago, Ill.

4.

ROJAKI OBRNITE SE Z ZAUPANJEM NA NAS!

Ako mi naznanjamo po časopisih, da smo zmožni ozdraviti vse tajne bolezni mož in žensk, storimo to le zato in edino s tem namenom, da one osebe, ki imajo bolezen, katero mi z največjo izurjenostjo in spretnostjo ozdravimo, lahko vedo kam naj gredo, da bodo ozdravile. Mi vabimo rojake k nam, in resno želimo pomagati našim bolnim rojakom. Že nad 25 let smo zdravili vse tajne bolezni mož. Celo življenje smo zdravili bolezni in lahko s ponosom rečemo, da ni bolezni, da bi jo mi ne ozdravili. Mi trdimo, da lahko ozdravimo vse tajne bolezni mož in žensk, kajti to so edine bolezni, katere mi zdravimo.

Naš zavod je najstarejši kar jih je v Zdr. državah. Mi smo dovršili višje šole v Evropi in pridemo iz Vaših krajev. Torej rojaki, ako imate kako bolezen izmed onih katere so imenovane spodaj, ne pomišljajte niti trenutke, temveč obrnite se takoj do nas, in razložite nam v vašem materinem jeziku svoje bolečine in nadloge. Mi vam bomo pomagali v najkrajšem času. Bodite previdni! Oglasite se pri nas, predno se obrnete do kakega drugega zdravnika.

Zastrupljenje krvi, krč, božjastnost, slaboumnost, zguba moških moči, vse bolezni v želodcu in na jetrih, bolezni v hrbtu in sploh vse tajne bolezni pri moških in ženskah. Preiščemo zastoj in damo tudi nasvete brezplačno.

Uradne ure od 9—5 ob delavnikih, 7—9 zvečer vsak dan. Ob nedeljah od 10—2.

BERLIN MEDICAL INSTITUTE.

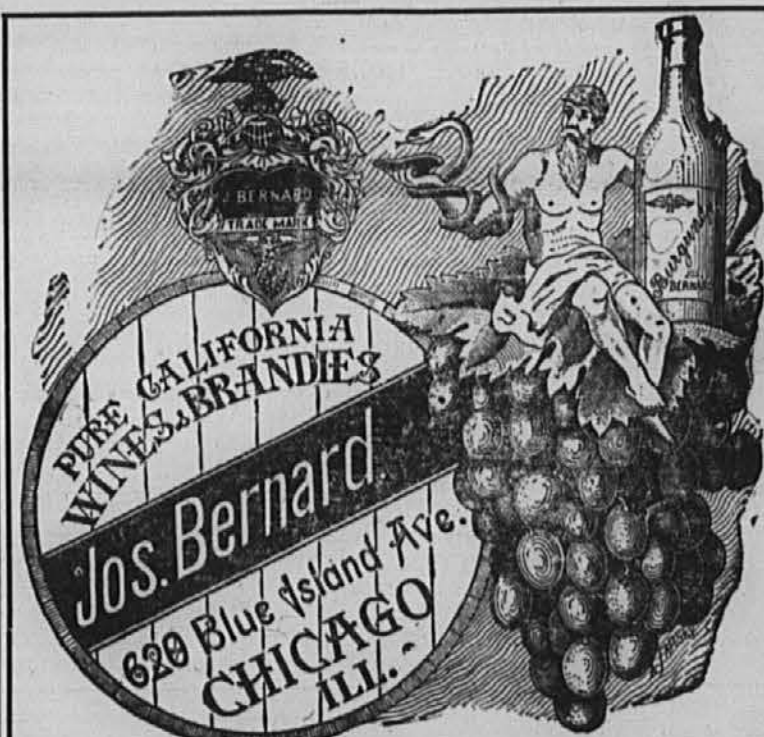
DR. DRILL, slovenski zdravnik, s katerim se lahko pogovorite.

703 Penn Ave., 2 nadstropje, Pittsburg, Pa.

Ako se ne morete oglasiti osebno pri nas, pišite nam. Mi vas tudi lahko pismeno ozdravimo. Opišite vaše bolezni v vašem materinem jeziku; pristavite tudi, kako dolgo ste bolni in koliko ste stari ter naredite pismu naslov:

BERLIN MEDICAL INSTITUTE.

703 Penn Ave. Pittsburg, Pa.

Edina vinarna, ki toči najboljše kalifornijska in importirana vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pokusil boljše kapljice. Vsi dobro došli!

MOČNO BLAGO.

Najbrže, da ste videli že kako oznanilo in si predstavljali, kako po ceni se blago dobi. Ali se spominjate, kako slabo blago ste dobili in si sami sebi rekli: "Nikoli več tam ničesar ne kupim". Večina nas ima tako skušnjo, in če je vi niste imeli, štejte se srečnim. Mnogokrat vidite take predmete oznamovane in tako lepo popisane, da se vam priljubijo in si jih hočete nabaviti. Grete in si jih ogledate in najdete, da niso niti polovice one vrednosti ali kakovosti kakor opisano. To je glavni vzrok, da mi ne navajamo naših cen po oglasih. Nekateri prodajalci trde, da cena tega ali onega predmeta je za polovico znižana. Mi tega ne storimo, kajti vsakdo vé, da nekaj dobička moramo imeti, ker sicer ne bi mogli eksistirati. Naša trgovina obstoji že 15 do 20 let in to dokazuje, da zadovoljimo ljudstvo. Pridite k nam in si ogledajte blago in ceno. V zalogi imamo najlepšo vrsto oblek, slaničnikov, klobukov, letne spodnje obleke itd.

Pridite in ogledajte si naše vzorce za možke obleke.

Leo Taxil.

Skoraj popolnoma pozabljen je umrl nedavno v vasi Sceauxu pri Parizu mož, o katerem je čital pred leti ves svet, ker je provzročil pravcato revolucijo proti katoliški cerkvi in njeni duhovščini ter oboje razkrinkal do nagote.

Ta mož se je imenoval s pisateljskim imenom Leon Taxil, dočim je bilo prava njegovo ime Gabriel Jogand. Bil je sin pobožnih katoliških staršev, ki so ga dali vzgojiti pri jezuitih. Vstopil je pozneje tudi sam v jezuitski red, toda kmalu je izstopil ter šel med framasone. Kot tak je nastopal neizprosno proti katoliški cerkvi ter spisal celo vrsto knjižic, v katerih je smešil sv. pismo, cerkev in duhovnike. Papež ga je slovesno preklel.

Leta 1891. so ga prostozidarji izključili iz svoje lože. Sklenil je maševanje prostozidarjem, in obenem papeštvu. Proti zadnjemu se mu je maševanje izborna posrečilo, ker je predobro poznal praznovrstvo katoliškega duhovništva in slepo zaupljivost katoliških vernikov.

Začel je pisati ravno tako strupeno in bedasto — neverjetno proti framasonom, kakor je poprej napadal katoliško vero. Katoliška armada pa je triumfirala nad "spokornim grešnikom", ki ji je priskrbel toliko dragocenih razkritij o svobodomiselnih. Hinavec se je v vseh svojih spisih skliceval na svojo brezmejno vdanost papežu ter izjavljal, da je pripravljen vsako zapísano besedo prekrstiti, ako bi ne ugajala nezmotljivemu papežu.

L. 1892. je začel Taxil pisati veliko knjigo "Hudič XIX. stoletja." Tu je pripovedoval o zvezi med hudiči in prostozidarji take reči, da bi jih nihče ne bil verjel niti v najpraznovornejši dobi srednjega veka. Toda katoliški verniki so njegove bajke na priporočilo višje duhovščine požirali za pristno razodetje. Pripovedoval je, da prostozidarji v svojih ložah občejujejo direktno s hudiči, ki se jim mora vsak član pri pristopu zapisati z dušo. Tudi je dokazoval, da je vsak prostozidar pravzaprav morilec. O tem je pisal: "Preden postane kdo framason, peljejo ga zaveznih oči v veliko sobo, kjer leži na tleh zvezana, popolnoma obrta ovca. Kandidat potolple žival, a zraven ovce skriti mož posnema vzdihovanje zvezanega človeka. Novinec nato zagoveda, naj prebode z bodalom zvezanca, ki je izdal tajnosti reda. Ta izpolni ukaz, in s tem si je obremenil vest, da se ne upa več zapustiti lože, ako bi tudi rad.

Nadalje je pripovedoval, da prihajajo k sejam Luter, Voltaire in sam gospod Lucifer. In še polno drugih, grozovitih stvari je popisal, ki se gode pri tem shajanju. Napisal je teh fantastičnih bedastoc več tisoč strani. In da si je veljala knjiga 24 frankov, razprodala se je v prvem tisu 100.000. Glasilo francoskih benediktincev je priporočilo knjigo takole: "Želeli bi videti to knjigo v rokah vsakega duhovna in večine katoliških vernikov.

Taxil je postal stebel katoliške cerkve. Pariški nadškof ga je slovesno sprejel nazaj "v naročje edino zveličalne in nezmotljive katoliške cerkve," a papež Lew XIII. mu je poslal svoj apostolski blagoslov. Visoki katoliški dostojanstveniki pa so se kar trgali za zaupnost učenega katoliškega pisatelja.

Vse to je Taxila bodrilo, da si je izmišljal vedno bujnejše bajke po geslu "mundus vult decipi, ergo decipiat". Vedno bolj so se množili njegovi spisi o prostozidarjih in njihovih zvezah s hudiči. Taxilu se je pridružilo še več hudomušnih sleparjev, ki so sestavljali z njim neverjetne bajke. In vsi so sijajno živeli od katoliške neumnosti. Papež je v svojih okrožnicah opetovano opozarjal na te spise škofe in duhovnike.

Vrhunec Taxilovih laži pa je bila neka mis Diana Vaughan, ki jo je predstavljala svetu kot bivšo pravcato nevesto hudiča Asmodeja. Kot taka je vedela povedati vse podrobnosti: "kako se prostozidarji sha-

jajo s hudiči v orjaškem peklen-skem tempelju v neki skali pri Gibraltarju." Kaj čuda, da je katoliško duhovništvo imelo veliko veselje nad spreobrnjeno hudičovo nevesto. V cerkvi "Sacre Coeur" v Parizu so prirejali v ta namen velike svečanosti. Kardinal Parochi je poslal Džani papežev blagoslov, a po cerkvah so se vršile zahvalne maše. Diana je vodila veliko korespondenco z najvišjimi cerkvenimi dostojanstveniki, ki so jo v svojih pisnih častili kot svetnico. Vsa pisma ji je seveda narekoval Taxil.

Svojega zapuščenega ženina je opisovala sledeč: "Jezdi na pošasti, ki je podobna levinji, le da ima kro-kodilov vrat in rep ter oslovsko nčesa. Njen dragi Asmodej je imei gosje noge, netopirjeve peruti, dolg tanek rep in tri glave (To je bilo poljubov!): volovsko, ovčjo in kranob-človeško glavo, iz katere je bljuval ogenj in žveplo. Pačila so ljubčkovno glavo oslovsko ušesa. Tudi je Taxil v omenjeni svoji knjigi priobčeval slike hudičev "tako, kakor se navadno prikazujejo" z gosjimi nogami, kravjim repom, opčjimi rokami, netopirjevim perutnicami itd. Nikoli ni pozabil hudičevih glav okrasiti z oslovskimi ali volovskimi ušesi, s čimer je hotel najbrž namigniti na svoje katoliške protektorje in "bravce".

Mis Vaughan pa je še posebno razveselila cerkvene dostojanstvenike in jezuite, ker je priskrbel lastnoročne podpise raznih hudičev, med temi tudi poglavarja vseh hudičev, Bitruja. Ta podpis obstoji iz čudno zavitihi kaveljnov, vil sulice, trobente, petelina itd. za manuproprij pa je imei čedno nebesko strelo. Vse to se je bralo latinski "Sanctus Daemon Primarius Praeses".

Jezuitsko časopisje je triumfiralo, češ, Diana je vsem protivnikom sv. očeta temeljito strgala krinko z obraza. V zahvalo jim je podarila kos repa hudiča Asmodeja — kos levje kože.

Sicer se je oglašil pri papežu vikar iz Gibraltarja, ki je zatrjeval, da tam ni nikjer hudičevega tempelja, tudi neki francoski škof je skušal papeža prepričati, da na francoskem nihče ne pozna čudne spreobrnjenke Vaughan, toda papež je rajši verjel Taxilu in njegovi Diani. V raznih okrožnicah je potrjeval papež vse te blazne sleparije.

Končno pa je bilo Taxilu samemu sleparij dovolj, zakaj svoj maščovalni namen je dosegel v polni meri. Na shodu v Parizu leta 1897 je odšarito povedal, da je navidezna mis Vaughan navadna brezposelna guvernantka, ki jo je najel za mesečnih 150 frankov, da mu je pomagala širiti nauke. Izpregovoril je sarkastično: "Ljubi mi, nikar se hudičujte, imel sem vas vse za norce. Hotel sem le svetu pokazati, kaj je vse mogoče v katoliški cerkvi, ki se ponaša, da ima nezmotljivega poglavarja."

Po 12 letih sleparstva je bil to grozovit curek na razgrete katoliške mozgane. Papež Lew XIII. je izrekel nad njim veliko prokletstvo starega, srednjeveškega, nad vse strašnega stila. Toda Taxil je sprejel prokletstvo hladnokrvno brez škode, kakor je sprejel pred leti papežev blagoslov.

Začel je zopet pisati pamflete proti veri, toda nihče se ni dosti več brigal za njegove spise. Saj je bila Petrova skala že itak tako omajana, da tega udarca nikoli ne preboli.

KJE JE Ivan Pintar, doma iz Spodnje Rečice pri Laškem trgu? Pred enim letom je bival v Meksiki. Kdors bi vedel za njegov naslov, naj mi ga blagovoli sporočiti. — **Karel Veterinik**, Soek No. 3, Box 24, Allegheny Co., Pa.

IŠČETA SE Jože in Janez Staniša, podomače "Vodopivec" iz Podgrada-Mehovo na Dolenjskem. V Ameriky sta že dalj časa. Kdor bi vedel za njiju naslove, naj ga sporoča proti primerni nagradi pri upravnistvu "Glas Svobode", ali pa naj se sama oglasita.

ROJAKI SLOVENC

naročajte in čitajte novo obširno knjigo „ZDRAVJE“

Novih
50.000
iztisov.

Se zastoni
razdeli med
SLOVENCE.

KNJIGA „ZDRAVJE“

katera je ravno izšla od slavnega in obče znanega

DR. E. C. COLLINS MEDICAL INSTITUTE

Knjiga je napisana v materinem jeziku ter obsega preko 160 strani z mnogimi slikami v tušu in barvah iz katere zamore vsaki rojak mnogo koristnega posneti, bodisi zdrav ali bolan.

Ona je najzanesljivejši svetovalec za moža in ženo, za deklico in mladeniča. Iz te knjige bodeite razvideli, da je Dr. E. C. COLLINS M. I. edini kateremu je natanko znana sestava človeškega telesa, radi tega pozna vsako bolezen ter edini zamore garantirati za popolno ozdravljenje vsake bolezni, bodisi akutne ali zastarele (kronične) kakor tudi vsake tajne spolne bolezni.

Čitajte nekaj najnovejših zahval s katerimi se rojaki zahvaljujejo za nazaj zadobljeno zdravje:

Ozdravljena: belega toka bolečin v maternici, križu in želodcu, neredne stolice in glavobola.

Čenjeni gospod Collins M. I.

Spustovani gospod

Dr. E. C. Collins M. I.

Vam naznanjam, da sem popolnoma ozdravila po Vaših zdravilih, katera ste mi pošiljali. Sedaj ne čutim nobene bolečine več, za kar se Vam srčno (zahvaljujem).

In Vam pošiljam tudi mojo sliko, ako jo hočete dati v Slovenske časopise, ter Vam ostajam do groba hvaležna Vaša

Agnes Gačnik

R. F. D. 3 Johnston, Pa.

Anton Mihelič

12 E. 39th Str. N. E. Cleveland, O.

Zatoraj rojaki Slovenci, ako ste bolni ali slabi ter Vam je treba zdravniške pomoči in da ne izdajate zastoni Vaš težko prisluženi denar, prašajte nas za svet predno se obrnete na kakega drugega zdravnika ali zdravniški zavod, ali pišite po novo obširno knjigo „ZDRAVJE“, katero dobite zastoni, ako pismu priložite nekoliko znamk za poštino. Pisma naslavlajte na sledeči naslov:

Dr. E. C. COLLINS Medical Institute
140 West 34th Street New York, N. Y.

Potem smete z mirno dušo biti prepričani v kratkem popolnega ozdravljenja.

Za one, kateri hočejo osebnost priti v ta zavod, je isti odprt vsaki dan od 10 dopoldnan do 5 popoldnan. V torek, sredo, četrtek in petek tudi od 7—8 ure zvečer. Ob nedeljih in praznikih od 10—1 popoldne.

Slovenem in bratom Hrvatom v Chicagi naznanjam, da sem svojo gostilno opremil z modernim kegljiščem in tako svojim cc. gostom pripravil najboljše zabavišče.

Vsem bratskim društvam priporočam tudi moje dvorane za društvene seje, svatbe, zabavne večere itd. — veliko dvorano pa za narodne in ljudske veselice.

Cc. gostom so vedno na razpolago najboljše pijače, unijske smodke in prost prigrizek.

Potujoči rojaki vedno dobro došli!

Priporočam se vsem v obilen poset.

Frank Mladič,

587 S. Centre Ave.

Chicago, Ill.

MATIJA KIRAR

GOSTILNICA

v Kenosha, Wis., 432 Middle S

Se priporoča rojakom za obisk. Toči dobro in sveže pivo, naravno vino in pristno žganje. Izvrstne smodke. TELEFON ŠTEV. 777

P. Schoenhofen Brg. Co's.

Najboljše pivo je

Edelweiss

ISe prodaja povsod.

Phone Canal 9 Chicago, Ill.

Nazdar rojaki!

Slovenem in drugim bratom Slovanom priporočava svoj lepo urejeni

Saloon

Točiva vedno sveže pivo in pristne druge pijače. Raznovrstne fine smodke na razpolago. Za obilen poset se priporočava

brata Košiček

590 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

POZOR ROJAKI!

Slika predstavlja uro s zlatom pretegnjeno (Gold filled.) in z dvojnimi pokrovom. Size 16

JAMCI SE ZA 20 LET.

Ura ima kolesje najboljših američanskih izdelkov (Elgin, Waltham ali Springfield) ter ima 15 kamnov

Cena je sedaj samo

\$13.00

Za obilno naročbo se priporočam spoštovanjem

Jacob Stonich,

72 E. Madison St.

Chicago, Ill.

DELAVNOST.

Življenje obstoja v neprestanem delu in premeni. Popolna nedelavnost enaka je smrti. Kakor v naravi, tako tudi v človeškem telesu kaže se delavnost in vrše premene. Kri je tista tvarina, ki povzroča te izpremembe. Le te odstranjanje izrabljene snovi iz telesa in privajanje vsem delom telesa hrano. Najvažnejše pomena je, da ima človek kri čisto

Severov Kričistilec

je priznan že mnogo let kot prvo in najboljše zdravilo za čiščenje krvi. Napravljen je iz skrbno izbranih zelišč in prozorne vse nečiste tvari in iz telesa,

Ozdravi malokrvnost,
Prežene izpuščaje
Ozdravi lišaj in druge kožne bolezni
Odstrani prhljaje, bezgavke in skorbut
Krepi ves telesni sestav.

Prestal iskušnje prek 25 let,
drugače bi ga ne bilotukaj

Cena \$1.00

"Z veseljem Vam sporočam, da me je Severov Kričistilec popolnoma ozdravil. Sedaj sem uverjena, da ga ni boljše zdravila. Je to najboljši lek za zdravljenje takozvane poljetne bolezni.

P. Mik'avee, Willock, Pa.

"Po tritedenski uporabi vam spričujem, da je vaš lek izvrstno deloval. Latko rečem, da mi je edino le Vaše zdravilo tako pomagalo, da sem sedaj zdrav. Priporočam Vaše zdravilo v krogu mojih znancev."

R. Konečný, Lyra, Texas.

Severov želodečni grenčec.

uživa se v dozah pred vsakim
obedom ter izvrstno pomaga;

ako ima človek slab želodec,
ako t pi radi neprebavnosti,
ako ima belkast jezik,
ako nima teka do jedi.

Cena 50c in \$1.00

Severov Prašak zoper glavobol

pomaga vedno in
hitro vsakemu

ki ima nevralgični glavobol
ki je duševno razstresen
ki ima glavobol
ki čuti pritisk krvi v glavo.

Cena 25c.

Prodaja se v vseh lekarnah. Zdravniški nasvet pošljemo na zahtevo vsakemu zastoj

W.F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

Jakob Dudenhoefer

VINOTRZEC

339 Grove Street,

Milwaukee, Wisconsin.

Priporoča vsem slovenskim salonom svoja izvrstna vina in likerje. Ima v zalogi tudi importirana vina likerje, kakor tudi lastnega pridelka.

P.J. DEDRICH je pooblaščen sprejemati naročila in denar.

ATLAS BREWING CO.

služe na dobrem glasu, kajti ona prideluje najboljše pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER

MAGNET

GRANAT

Razvažajo pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoríš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

Poštnim potom lahko vlagate denar.

Da zamoremo vslužiti tudi zunanjim vlagateljem uvedli smo da vloge sprejemamo poštne potom. Vi lahko denar na vsaki pošti za nas vložite s pripombo naslova. Vloge sprejemamo od \$1.00 naprej.

Pišite po navodila na

SOUTH CHICAGO SAVINGS BANK

278-92nd Street

Chicago, Ill.

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagi in drugim okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenem "saloonu" vedno sveže najfinejše pijače — "atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijske smodke na razpolago. Vsace-mu v zabavo služi dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena.

Za obilen obisk se vljudno priporoča:

MOHOR MLADIC

617 S. Centre Ave. blizu 19
ulice CHICAGO, ILL.

VODAK-OVA GOSTILNA

683 Loomis ul. na vogalu 18. Pl.

Ima lepo urejeno za zabavo in dvorane za zborovanja.

TELEFON CANAL 7641

Kasparjeva držav- na banka.

623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

plačuje od vlog 1. jan. pa 30 jun. in od 1. jul. pa do 30 dec. po 3 odstotke obresti.

Hranični predal za \$3. na leto.

Pošilja se denar na vse dele sveta in prodaja se tudi vozne listke (šifkarte).

Denar se posojuje na posestva in zavarovalne police.

CHARLES H. KERR.....

Morala in socializem.

(Nadaljevanje.)

Primitivni komunizem so pa pozneje uničile vojne. Bojaželjno ljudstvo se je vzdignilo proti bojaželjnemu ljudstvu; veliki narodi, ki so imeli urejene države in izurjene vojske, napadli so slabše in manj kulturne narode in jih podjarmili. Močnejši je tokel slabjšega. Koli-kor ni zmogovalec premaganega naroda pobiti na bojišču, toliko ga je odvedel v sužnost, ali ga je pa na lastnej zemlji storil sužnjem, ko ga je oropal vsakega imetja.

In tukaj se začnejo zdaj moderna človeška družba. Nastal je gospod in suženj. Prvi se je polastil vseh mogočih pravic in zadnji se je moral brez vsakega ugovora podvreči tem pravicam, če je hotel živeti. Principi tega sistema, katerega je ustvaril krvavi meč, so se tako zarili v človeško družbo, da jih tudi najmodernejša civilizacija ni še izkorenila. Forma človeške družbe se je od tistega časa spremenila dvakrat, morda večkrat, a principi so ostali eni in isti. Telesni robovi so napraviš prostor sužnjem z nekoliko več svobodo nam in tem je sledil današnji mezdni suženj. Na drugi strani pa vidimo vladajoči razred in ves njegov luksus, ki je sicer s časom tudi spreminjal formo, toda v bistvu je in še vedno izkorišča podložne mase.

V primitivnem komunizmu smo videli, da je vsak posameznik delal za interese cele dotične zadrage ali države. Docela drugače je pa nastalo v tem oziru, ko je prišlo gospodstvo in suženjstvo. Suženj, ki je bil primoran delati za svojega gospodarja, naravno ni simpatiziral z njim, temveč družil se je s svojimi sotrpini, sužnji, in posvetoval se je z njimi, kako si olajšati težavni položaj. Gospodar je pa zopet občeval z ljudmi svoje baze in z njimi delal načrte, kako obdržati sužnje v slepi pokorščini, da se ne bi spuntali in zopet, kako jih storiti bolj delavne in produktivne.

Kako pa je vladajoči razred prišel do premoči in kontrole nad masami in napravil, in njih sužnje? S pomočjo teh treh sil: vera, nezavednost ljudstva in zakoni s sodniki in militarizmom.

Vera je vedno služila zapovedujočim proti podložnim. Staro- in srednjeveški gospodar telesnih sužnjem in poznejši gospod tlačanov je rad videl poklekajoče in fanatično-vernó ljudstvo, kakor ga rad vidi tudi današnji kapitalist. Kristjanstvo je v tem pogledu na prvem mestu. Kristjanska vera (katoliška, protestantska, pravoslavna itd.) vzdržuje svoje pripadnike v ponižni zdanosti, slepi pokorščini in podaniški sužnosti. Za njih mukotrpno življenje, katero morajo radovoljno prenašati, jim pa obljublja — rajsko srečo na "onem svetu".

In ravno slednje — vera v posmrtno življenje — je vzdržalo in še vzdržuje v mrtvili milijone in milijone izkoriščanih ljudi. Telesni in mezdni suženj trpi vse svoje življenje, ponižno in udano ustrezno svojim zapovedujočim — čakajoč nagrade in plačila v nebesih. V živi veri do fantastično-bleščeče nebeske gloriole je siromak pozabil na vsako gorje, katero mu je prizadjal njegov izkoriščevalec; niti na misel mu ni prišlo, da bi si zboljšal svoj položaj. Da, dobili so se tudi podaniški ljudje, ki so se dali raje usmrtiti, kakor pa da bi svojim gospodarjem očitali krivico. Nasprotno so se tudi brez najmanjšega upora udali, če jih je gospodar radi kake malenkosti obsodil k smrti. In vse to v veri na posmrtno življenje. Tižani in izkoriščevalci v vladajočem razredu so pa to vero dobro izrabili. Stoletja in stoletja so pritiskali produktivne sloje v slepem podaništvu; česar ni storila palica in bič, to je storila — bajka o nebeskem kraljestvu.

V zadnjem stoletju — in že od časa velike francoske revolucije — je pa v krajih, kjer je vladala najhujša reakcija in verska mora trpinčila ljudstvo — zavel materialni duh.

Revolucionarna misel se je rodila in tupatam vtlesila; masa se je začela zavedati življenja na tem resničnem svetu in verske sanjarije v nebesih in peklju so je izgubljati veljavo. Mezdni suženj se je otre-sal verskih spon, toda novodobni kapitalizem je imel za njega takoj — drugo zanjko: skrbel je, da je ostal nezaveden.

Primitivni ljudje, posebno delavci pri trdem telesnem delu, navadno malo mislijo. Njih možgani so takorekoč preleni, da bi sami razmišljali in presojali, kaj je dobro in kaj slabo in kateri način življenja je boljši. Odobravajo in mislijo torej to, kar jim drugi povejo; njih misel je priučena in sprejeli so jo od takih, kateri dobro poznajo njih možgansko lenobo in jo hočejo izrabiti v svojo korist. In to so buržoaziji in kapitalisti. Kapitalist, kateremu gre na roko vlada, šola, cerkev in časopisje, vtepljejo delavcu v glavo nazore, da je kapitalistiški način proizvodnje najboljši, in da sploh drugače ne more biti. In potem naj še pride duhovnik s svojim mamljivim nebeskim kraljestvom in rogati-hudičem — uboga para, ki ne zna misliti, mora podležiti.

Nezavednost ali vsiljivi nazori kapitalistiškega značaja v delavskem razredu so poleg vere drug pripomoček v rokah vladajočih ali izkoriščajočih do kontrole nad delavci.

Da rabi vladajoči razred postaviti ali zakone s policaji, sodniki, rablja in vojaštvom vred tudi kot nasilna sredstva proti produktivnemu razredu, je očitna resnica, o kateri ni treba na drobno razpravljati.

Preidimo zopet k našemu prvemu vprašanju in skušajmo določiti; kaj je "moralno" in kaj "pravo". Ko smo že opazovali primitivni komunizem v starih dobah in njegov prehod v razrede ali v gospodstvo in sužnost, pogledimo še, kaj so nekatera stara ljudstva nazirala "dobrim" in kaj "krivim".

(Dalej prih.)

Ni je bolj komične in obnem-tragične figure, kakor je klečeči in s povešenim obrazom moleči človek. Podoben je gotovemu čvetero-nožcu, ki je v znanej pravljici žrl vodo v luži, da bi tako prišel do lune, ki je odsevala v vodi...

Molitev je izraz najudanejšje sužnosti. Človek, ki moli in sklepa roke, se čuti ponižnega hlapca in be-rača.

Iskalec resnice išče nekaj, kar ni imel in kar ni izgubil.

DAROV!

Obrambni sklad Konda & Kaker.

Izkaz od zadnjega tedna: \$394-48.

John Stonić, Chicago, Ill., \$3.00. — M. Plut, Chicago, Ill., 50c. — Društvo "Orel" št. 19 S. N. P. J., W. Mineral, Kans., \$5.00. — Člani istega društva posebej \$10.00. — Fr. Znidaršič v Chicagi \$1.00.

Skupaj do danes: \$413.08. Srčna hvala! Za pomožni odbor:

576 W. 21 st., Chicago, Ill.
Jos. Verščaj.

Podaljšano življenje.

Vse velike zavarovalne družbe za življenje zahtevajo skrbno zdravniško preiskavo, kajti od tega je odvisno podaljšano življenje. Velik udarec je torej za vsacega, komur zavarovalna družba odkloni vstop. Treznomislec človek bode tak slučaj vzel za potrebno svarilo in skušal bo malo bolj skrbeti za svoje zdravje. On se zamore sam ozdraviti in podaljšati svoje življenje tako, da je potem zavarovalna družba vesela takega člana. Ne čakajte dolgo ampak takoj, kakor hitro začutite, da z vašim zdravjem ni prav, vzemite Trinerjevo zdravilno grenko vino, katero vam da dober apetit, pravilno prebavljanje in zdravo obličje. Rabite ga v vseh boleznih na želodcu, drobu in v boleznih, ki nastajajo iz slabe krvi. U. S. Ser. No. 346 vam jamči zani.

Dobiva se v vseh lekarnah in pri izdelovalcu Josipu Trinerju, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

OBRAMBA SVOBODOMISELNIH.

Urnebesna predrznost naših farjev, kateri so svojo bojno taktiko zasukali v praveato ploho tožba proti uradniku našega lista in štirim drugim sodrugom v Chicagi, daje marsikateremu že tudi mlačnemu opazovalcu tega farškega manevra mnogo misliti.

Sodrga dela z vsemi sredstvi samo, da bi videla tega ali onega obtoženca le eden dan v zaporu, in da ga pripravi v finančno škodo.

Po vsaki ceni nameravajo in hočejo farji ne samo znositi se nad temi petimi sodrugmi, temveč zadušiti vsak svobodomiselnih element v Chicagi in drugih slovenskih naselbinah v Zdr. državah.

Da se pa temu nasilju postavimo po robu in vrnemo farjem zasluženo breco, trebalo je, da se vzdignejo svobodomiselnih Slovencev v Chicagi vsi kot en mož na noge in organizirani v močno armado pokažejo farškemu zmajmu majo: do tukaj in ne dalje! Temu koraku chikaških svobodomislecev naj bi potem sledili zavedni sodrugji tudi po ostalih ameriških naselbinah in združili svoje moči proti klerikalni pošasti. Posamezniki ne opravijo ničesar v tem boju, to moramo vsi znati.

In začetek je storjen. V torek dne 7. maja ob 9. uri zvečer so se sešli v društveni dvorani na voglu 18. ceste in Centre Ave., slovenski svobodomisleci in socialisti v Chicagi in položili temelj nove sekeje, ki ima namen postavnim potom braniti svojega člana pred sodnijskim preganjanjem nasprotne stranke. Na shodu so bila zastopana vsa napredna podpora, politična in zabavna slovenska društva v Chicagi. Ko so mnogi govorniki pojasnili celotno situacijo današnjega strankarskega boja in natančno označili, kam že sega nasilna farška svojat, zaključilo se je jednoglasno, da se gre s skupno močjo takoj na delo.

Stalni odbor nove obrambne sekeje, ki se je izvolil še tisti večer, obstoji iz sledečih sedmerih sodrugov:

Predsednik: Jos. Verščaj; tajnik in zapisnikar: Ivan Molek; blagajnik: Frank Trdina; nadzorniki: Jos. Jesih, Mohor Mladič, Frank Udovič in Jos. Poravne.

Odbor ima takoj stopiti v zvezo z najboljšimi odvetniki v mestu in skrbeti za obrambni sklad. V svrhu zadnjega izda odbor še te dni proklamacijo na ves svobodomiselnih slovenski svet v Ameriki in preskrbi tozadavne bloke, ki bodo služili prispevkom za sklad.

Somišljeniki širom republike! Korak, katerega bi bilo že davno treba, je storjen. Chikaški svobodomisleci smo jedini. Stara oseba nasprotstva, katera so se semtertje očitno pojavljala, so pozabljeni; danes stojimo vsi kot eden mož na braniku za svobodomiselnost načela.

Storite tudi vi tako! Vsi v vrste! Farji in klerikaleci se organizirajo proti nam, nabirajo ti sočake v svrhu preganjanja; ali naj to mi mirno gledamo? Nikakor ne! Tudi mi se hočemo organizirati in skupno poseči po zakonitih sredstvih ter iti do zmage, kar posameznikom ni mogoče.

Delavci! Pristopajte k delavskim unijam, kjer se nahajajo v vašem okoliščju. Posebno velja to rudarjem v Minnesoti in drugod po zapadu, koder ima Western Federation of Miners svojo lokalno unijo.

Organizacija je moč, s katero računajo vaši delodajalci.

Lista upravnštva.

Opozorjamo opetovano svoje cenjene naročnike, ki se preselijo, da nam poleg novega naslova naznanijo tudi stari naslov, kar jih ne stane mnogo truda, nam se pa dolgo trajno zamudno iskanje prihrani.

DELAUSKI OVADUHI.

Knjiga "The Pinkerton Labor Spy", o katere smo že v zadnji številki "Gl. Sv." poročali, je izšla. Gorostasne lumparije in infamno postopanje delavcev-unij, še v službi Pinkertonovih detektivov, kakor jih opisuje Morris Friedman v tej knjižici, nam ni mogoče predočiti v teh par vrsticah. Omenimo naj le toliko, da vsak delavec, ki bode čital to knjižico, bode na jasnem glede neštevilnih udarcev in porazov, ki jih je tekom zadnjih pet let doživela organizacija Western Federation of Miners v boju s kapitalisti. Friedman je objavil celo vrsto pisem, katera so pisali direktorji pinkertonske detektivature tajni špijoni, ki so bili ob enem rudarji in še celo uradniki in organizatorji pri lokalnih unijah. V pisemih so ti špijoni ovajali vsako najmanjšo gibanje unije in še celo pogovore svojih tovarišev-rudarjev, katere so pri delu slišali govoriti o štrajku ali proti kapitalistom. V teh pisemih je najti tudi mnogo slovenskih in hrvatskih imen. V prihodnjih številkah našega lista bomo nekaj teh pisem priobčili, da razvidijo naši delavci, kako natančni so ti volkovi v ovčjih kožah.

Mi smo naročili 25 izvodov te knjižice od založnika Wilshire-ja in jo je lahko vsak čas dobiti pri upravnštvu našega lista, kar je tudi povedano na drugem mestu. Čujte, kaj pravi Harriman! "Časopisje (ameriško) je kumpirano in jaz ga lahko kupim. Kupim lahko tudi legistaturo; kupim kongres — in če je treba, kupim tudi sodišča." Harriman, železniški magnat.

Lista uredništva.

M. J. M. v Butte, Mont: Če želite, da priobčimo Vaš dopis, naznanite nam svoje popolno ime in natančen naslov. Zdravil!

Lista v podporo:

John Jereb, Rock Springs, Wyo., 25c. Hvala!

Sodrugji, somišljeniki! Najostrejši meč, ki bode kapitalizmu in njegemu zavzemniku, klerikalizmu usekal smrtonosne rane, je socialistično in svobodomiselnost časopisje. K temu spada tudi "Glas Svobode". Segajte po njem! Širite ga med prijatelji, znanci in sosedi! Vsak nov naročnik je nov korak do zmage.

Socializem je nov štadij (doba) v kulturnem razvoju človeške družbe. Pojavil se je in prišel bo in ni je sile, ki bi ga ustavila.

Klerikalizem se nagiblje proti večeru. Preživel je svojo dobo in propadel bo in ni je sile, ki bi ga obdržala.

Rojakom v Chicagi

naznanjamo, da je sodr. Frank Mladič, gostilničar, 587 So. Centre ave., naš lokalni zastopnik za list "Glas Svobode" v mestu Chicagi. On je pooblaščen prejemanj denar za naročnine itd., ter za to izdajati pravoveljavna potrdila. Vsakdo se sme zaupno obrniti nanj.

Upravnštvo "Gl. Sv."

CENIK

knjig, ki se dobivajo v zalogi "Glas Svobode":

Mali vitez I., II. in III. del . 3.50c
Kralj Matjaš 50c
Preko morja 40c
Opatov praporšček 35c
Elizabeta angleška kraljica 20c
Jama nad Dobrušo 20c
Vrtomirov prstan 20c
Eno leto med Indijanci 20c
Erazem Predjamski 20c
May Eri 20c
Tium Ling 20c
Strelec 25c
Naselnikova hči 20c
Pod turškim jarmom 20c
Fran baron Trenk 20c
Poslednji Mehikanec 25c

Na preriji 25c
Naseljenci 25c
Stežjosedec 25c
Za kruhom 20c
J. Pagliaruzzi, zbrani spisi, 2 zvezka . . . . . \$-60
Na razstanku 1.00
Kirdžali, roman . . . . . -80
Govekar: O te ženske! — črtice 1.00
Zofka Kveder: Odsevi 1.00
Islandski ribič . . . . . -60
Sienkiewicz: "Brez dogme" — znamenit roman 1.50
Grof Monte Christo v 4 delih 2.00
Cankar: Knjiga za lahkomi-selne ljudi 1.25
Zofka Kveder: Iz naših krajev 1.25
Koristka . . . . . -40
Moje ječe . . . . . -35
Gozdovnik . . . . . -50
Beneški trgovec . . . . . -40
Janko Kersnik: Zbrani spisi, 8 zvezkov, krasni romani in novele, zvezek po 1.25
Marija hči polkova . . . . . -20
Viljem baron Tegetthoff . . . . . -30
Avstrijski junaki . . . . . -75
Venec slovenskih povestij, zvezek IV., VIII. in IX., vsak po . . . . . -60c
Za srečo, — povest . . . . . -50c
Amerika . . . . . -20c
Spisi Andrejčevega Jožeta, — trije zvezki, vsak zvezek je celoten in sam za-se ter obseza vsak par krajših, mičnih pripovedk; zvezek po . . . . . -20c
Beatin dnevnik . . . . . -30c
General Lavdon . . . . . -30c
Knjige pošiljamo poštne prosto.
Kdor želi imeti eno tih knjig, naj nam poštnim potom pošlje naročnino.

Delavec je opravičen do vsega produkta, kar ga sam producira.

Ali se boš ženil to spomlad?

Če bo tako, potem si boš gotovo omislil enitvanjsko sliko in sicer dobro sliko, ki mora vedno, ohraniti svoj prvotni značaj.

To ti točno solidno in reno naredi.

Wilke

Izkušen fotograf

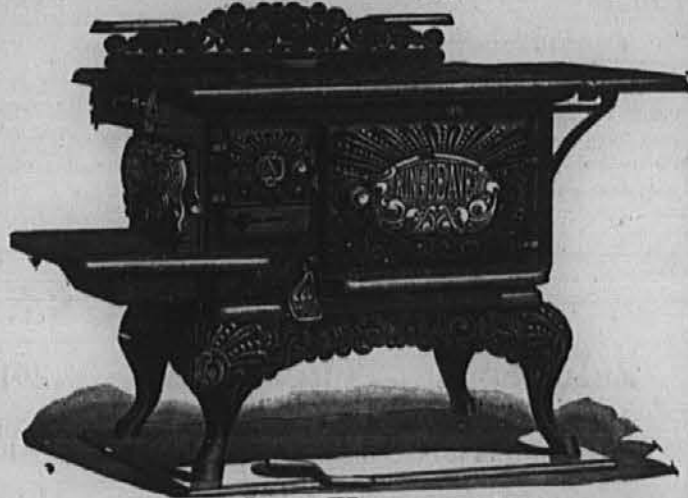
391-393 Blue Island Ave. vogal 14. Place. CHICAGO, ILL.

ESTABLISH 1883

PHONE CANAL 287

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peč in pohištvo pri

NAS

Jas. Vasumpaur,

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

ZADOVOLJSTVO v ŽIVLJENJU

se uživa, ako sta mož in žena popolnoma zdrava. Osebe, ki so težko bolne na želodcu ali jetrah, so vedno čemerne, nezadovoljne in sitne. Naobratno so pa osebe, kojih želodec redno prebavlja zavžito hrano, odločne, vesele in polne življenja. Vsekako pa ima lahko vsak človek zdrav želodec, ki redno prebavlja, ako le rabi

Trinerjevo zdravilno grenko vino,

ki pospešuje siast do edi in prebavnost. Ali veste, da pomeni trdno zdravje, ako se dobro prebavljena hrana spremeni v telesu v čisto kri, ki je glavni pogoj življenja.

Naročila za ta pripomoček so tako ogromna, da so pričeli to izvrstno sredstvo kar na debelo ponarejati, da bi varali ljudstvo. Ali naši čitatelji vedo, da je edino pristno

Trinerjevo zdravilno, grenko vino

najboljše domače zdravilo in namizno vino na svetu.

**Dober tek.
Izborna prebavljanje.
Trdno zdravje.**

**Močni živci.
Močne mišice.
Dolgo življenje.**

To je zdravilo, kakeršnemu ni para na svetu. Ako je rabite, odvezmete mnogo bolezni od sebe. Rabite je, da vam bodo boljše dišale jedi, kot krepčalo in čistilca krvi, branite bolezni.

POZOR! Kedar koli rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino kot lek, tedaj ne smete uživati drugih opojnih in slabih pijač.

V LEKARNAH

V DOBRIH GOSTILNAH

Jože Triner

799 So. Ashland Ave.,

CHICAGO, ILLINOIS.

Mi jamčimo za pristnost in polno moč naslednjih specialitet:

Trinerjev brinovec, slivovka, tropinjevec, konjak.